

1884.
834

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ
ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΚΑΤ' ΕΓΚΡΙΣΙΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΑΤΗ

Ἐν ἧ ὑπάρχουσι καὶ τέσσαρες κεχαραγμένοι νεωστὶ γεωγραφικοὶ πίνακες

ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ, ΕΛΛΑΔΟΣ καὶ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 56

1884.

ΤΟΙΣ ΦΙΛΟΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙΣ.

Ἡ μικρὰ αὕτη Γεωγραφία συντάχθη κατὰ τι καινοφανῶς τῶν προτέρων, καὶ διὰ τοῦτο χρεὸς ἔχω παραδίδων αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κοινοῦ νὰ διδασκῆται τινά, τὰ ὅποια ἴσως θέλουσι φανῆ δύσληπτα ἢ ἀνάρμοστα νὰ μανθάνωνται ὑπὸ παιδίων.

Ἐν πρώτοις μετεχειρίσθην ἐρωτήσεις ἐντὸς τοῦ ὅλου βιβλίου καὶ κατὰ προτροπὴν πολλῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες ἐκ πείρας ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἡ ἐρώτησις εἶνε τὰ μάλα διεγερτικὴ εἰς τὴν ἀπόσπῆσιν ἐκμάθησιν τῶν γεωγραφικῶν μαθημάτων.

Τὴν ὕλην αὐτῆς διήρξατο εἰς δύο, καὶ ὅσα μὲν ἐνόμισα ὅτι ὁ πᾶς πρέπει ἀμέσως νὰ μάθῃ ὡς ὁ πολὺτως ἀνγκαῖα, τὰ ἔθεσα μὲ μεγαλειότερα γράμματα, καὶ εἰς ταῦτα οἱ φίλοι διδάσκαλοι πρέπει νὰ ἐξασκῶσι πολὺ τὸν μαθητὴν· τὰ δὲ ὡς δευτέρου λόγου ἄξια ἐτέθησαν μὲ ψιλὰ γράμματα, καὶ δύνανται νὰ παραδίδωνται ὡς τοιαῦτα μετὰ τὴν ἐντελεθῆ ἐκμάθησιν τῶν πρώτων.

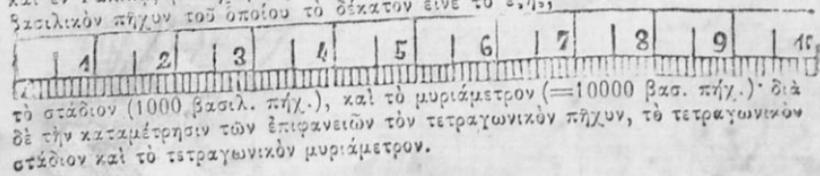
Τὸ ἱστορικὸν ἀπέφυγον· διότι συγχρόνως οἱ παῖδες μανθάνουσι καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν δι' ἰδίου ἐγχειριδίου· σπανίως δὲ μεταχειρίζομαι ἱστορικόν τι, ὅπου εἶνε ἀπολύτως ἀνγκαῖον, ἵνα δοθῆ εἰς τὸν μαθητὴν νύξις ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἐγένετο τὸ δεῖμα ἢ δεῖμα μέγα συμβεβηκός.

Μέτρον ἐκτάσεως μετεχειρίσθην τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1836 εἰσχυθὲν εἰς τὸ κράτος δηλ. τὸ μυριάμετρον ἢ τὴν στρονίδα (α), συνιστάμενον ἐκ δέκα βασιλικῶν σταδίων ἢ 10,000 βασιλικῶν πήγων, τὸ ὅποσον ἐν μεγίστῃ χρήσει εἶνε ἐν Γαλλίᾳ, πεπεισμένος ὅτι διὰ τῶν παιδίων κατ' ὀλίγον δύναται ἔτι μᾶλλον νὰ εἰσχυθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ περιπόθητον δεκαδικὸν μετρικὸν σύστημα.

Τέλος δὲ τὸ δέκατον τέταρτον τὴν γεωγραφίαν μου ταύτην ἐκδίδων ὅλως μετερρυθμισμένην εὐχομαι, ἵνα κατὰ τι καὶ αὕτη ἡ ἐκδοσις ἦνε χρήσιμος εἰς τὴν φίλην νεολαίαν τῆς πατρίδος μας.

Α. Α. Σ.

(α) Πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως μεταχειρίζονται οἱ γεωγράφοι τὴν γεωγραφικὴν μίλιον (=22, 843 ποδ.) σημειούμενον ὅσω 5 μίλια (=πέντε γεωγραφικὰ μίλια). Ἄλλ' ἡμεῖς τὸ δεκαδικὸν σύστημα ἀκολουθοῦντες, ὅπερ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, μεταχειρίζομεθα διὰ μὲν τὴν καταμέτρησιν τῆς ἐκτάσεως τὸν βασιλικὸν πήγυν τοῦ ὅποσον τὸ δέκατον εἶνε τὸ ἔξις,

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Α'. ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

1. Όρισμός τῆς Γεωγραφίας καὶ σχῆμα τῆς γῆς.

Ἐρωτ. Τι λέγεται Γεωγραφία;

Ἀπ. Γεωγραφία λέγεται ἡ περιγραφή τῆς Γῆς (α).

Ἐρ. Τι εἶνε ἡ Γῆ;

Ἀπ. Ἡ γῆ εἶνε οὐράνιον σῶμα, ὡς ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ σχῆμα τῆς γῆς;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει σχῆμα στρογγύλον, ὡς τὸ πορτοκάλιον.

Ἐρ. Πῶς καταλαμβάνομεν τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς;

Ἀπ. Τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς καταλαμβάνομεν ἐκ τοῦ ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἰδῶμεν ἐπὶ αὐτῆς οὔτε τὰς μεγάλας πεδιάδας, οὔτε τὰς ἐκτεταμένας θαλάσσας.

Ἐρ. Τὰ ὄρη δὲν βλέπτουσι τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς;

Ἀπ. Τὰ ὄρη οὐδεμίαν βλάβην παρέχουσιν εἰς τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς· διότι παραβαλλόμενα αὐτὰ πρὸς τὸ χέντρος τῆς γῆς εἶνε ὡς τὰ σπυρία ἐπὶ τοῦ φλουδίου τοῦ πορτοκαλίου.

2. Κινήσεις τῆς γῆς.

Ἐρ. Τὰ οὐράνια σῶματα κινουνται;

Ἀπ. Ἐκ τῶν οὐρανίων σωμάτων ἄλλα μὲν κινουνται, ὡς ἡ γῆ, ἡ σελήνη, ἄλλα δὲ εἶνε ἀκίνητα, ὡς ὁ ἥλιος.

Ἐρ. Πόσας κινήσεις ἔχει ἡ γῆ;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει δύο κινήσεις, μίαν τὴν ἰσοίαν κάμνει περὶ τὸν ἥλιον εἰς ἓν ἔτος καὶ λέγεται ἐνιαύσιος, καὶ ἄλλην τὴν ἰσοίαν κάμνει περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας καὶ λέγεται ἡμερησία.

(α) Τὴν Γεωγραφίαν διαιροῦσιν εἰς τοιαῦτα μέρη· α'. εἰς Μαθηματικὴν γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς οὐράνιον σῶμα καὶ ἐξετάζει αὐτῆς τὴν θέσιν, τὸ μέγεθος καὶ πλάτος, τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὰ ἄλλα οὐράνια σῶματα, τὸ σχῆμα αὐτῆς καὶ τὸ μέγεθος· β'. εἰς Φυσικὴν γεωγραφίαν, ἡ ὁποία πραγματεύεται περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, τῆς περικυκλώσεως αὐτῆς ἀποφάσας καὶ περὶ ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀντικειμένων· γ'. εἰς Πολιτικὴν Γεωγραφίαν, ἣτις θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς κατακτητήριον τοῦ ἀνθρώπου αὐτῆς διαιρεῖ αὐτὴν εἰς ἐπικρατείας κτλ.

Ερ. Τί παράγεται ἐκ τῶν κινήσεων τῆς γῆς;

Απ. Ἐκ τῆς περὶ τὸν ἥλιον κινήσεως τῆς γῆς παράγονται αἱ τέσσαρες ὥραι τοῦ ἔτους (ἔαρ ἢ ἀνοιξίς, θέρος ἢ καλοκαίριον, φθινόπωρον, χειμῶν), ἐκ δὲ τῆς κινήσεως περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡμέρας καὶ ἡ νύξ.

3. Γῆνη Σφαῖρα, Χάρται γεωγραφικοί.

Ερ. Πῶς ἀπεικονίζεται ἡ γῆ;

Απ. Ἡ γῆ ἀπεικονίζεται διὰ στρογγύλου, σώματος, καὶ τοῦτο ὀνομάζεται γῆνη σφαῖρα ἢ ἀπλῶς σφαῖρα τῆς γῆς (α).

Ερ. Πῶς ἀλλέως δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν;

Απ. Τὴν γῆν δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν καὶ ἐπὶ χαρτίου, ἐννοοῦντες αὐτὴν κεχωρισμένην εἰς δύο ἴσα μέρη, καὶ τοῦτο καλεῖται ἐπιπεδοσφαίριον ἢ κοσμοσφαίριον.

Ερ. Τί λέγονται χάρται γεωγραφικοί;

Απ. Χάρται γεωγραφικοί λέγονται οἱ παριστάνοντες ἐπὶ χαρτίου εἰς ἐπίπεδον σχῆμα ἡ ὅλην τὴν γῆν ἢ μέρος αὐτῆς.

4. Ὁρίζων.

Ερ. Τί λέγεται ὀρίζων;

Απ. Ὁρίζων λέγεται ἡ κυκλικὴ ἐκείνη περιφέρεια, τὴν ὁποῖαν ὁ οὐρανὸς σχηματίζει γύρω ἡμῶν, ὅταν στεκώμεθα ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου καὶ ὑψηλοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ὁ ὀρίζων;

Απ. Ὁ ὀρίζων διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη· καὶ τὸ μὲν μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι ἀνατέλλει ὁ ἥλιος λέγεται Ἀνατολή, τὸ δὲ μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι δύει λέγεται Δύσις, τὸ δὲ μέρος, τὸ ὅποιον ἔχομεν πρὸς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν πρὸς τὸν ἥλιον ἡμεθεα ἐστραμμένοι Μεσημβρία ἢ Νότος, καὶ τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ Βορρᾶς ἢ Ἄρκτος.

Ερ. Πῶς ὑποδιαιροῦνται τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος;

Απ. Τὰ τέσσαρα ταῦτα μέρη τοῦ ὀρίζοντος ὑποδιαιροῦνται εἰς ἄλλα τέσσαρα τὸ Βορειανατολικὸν μεταξύ τοῦ βορείου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, τὸ Βορειοδυτικὸν μεταξύ τοῦ βορείου καὶ τοῦ δυτικοῦ, τὸ Νοτιανατολικὸν μεταξύ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, καὶ τὸ Νοτιοδυτικὸν μεταξύ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ δυτικοῦ.

Ερ. Πῶς σημειώνονται ἐπὶ τῶν χαρτῶν τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος;

Απ. Τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ ὀρίζοντος σημειώνονται ἐπὶ τῶν

(α) Ὁ διδάσκαλος δεῖχνει εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ τὴν σφαῖραν καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς: ὅτι διὰ σφᾶραι τοιαύτης δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν.

χαρτῶν οὕτως· εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν σημειώνεται ὁ Βορρῆς ἢ ἡ Ἄρκτος, εἰς τὸ κάτω ὁ Νότος ἢ ἡ Μεσημβρία, εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ παρατηρητοῦ ἡ Ἀνατολή καὶ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἡ Δύσις.

5. Πόλοι, ἄξων τῆς γῆς.

Ερ. Τί λέγονται πόλοι;

Απ. Πόλοι λέγονται τὰ δύο σημεῖα τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὰ ὅποια μένουσιν ἀκίνητα, ὅταν αὐτὴ κινήται περὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς, καὶ ὁ μὲν πρὸς βορρᾶν καλεῖται πόλος Βόρειος ἢ Ἀρκτικός, ὁ δὲ πρὸς νότον πόλος Νότιος ἢ Ἀνταρκτικός.

Ερ. Τί λέγεται ἄξων τῆς γῆς;

Απ. Ἄξων τῆς γῆς λέγεται ἡ νοσημένη εὐθεῖα γραμμὴ, ἣτις ἐνώνει τοὺς δύο πόλους, καὶ περὶ τὴν ὅποιαν ἡ γῆ στρέφεται εἰς εἴκοσι τέσσαρας ὥρας.

6. Κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας, μοῖραι.

Ερ. Τί λέγονται κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας;

Απ. Κύκλοι λέγονται αἱ κυκλικαὶ γραμμαί, τὰς ὁποίας φέρομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας διὰ τὰ δυνάμεθα νὰ προσδιορίζωμεν τὴν θέσιν ὁποιοῦδήποτε τόπου ἐπ' αὐτῆς.

Ερ. Πόσοι εἶνε κυριώτεροι τούτων;

Απ. Κυριώτεροι τούτων εἶνε ἕξ, δύο μεγάλοι καὶ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι.

Ερ. Πόσοι εἶνε οἱ δύο μεγάλοι κύκλοι;

Απ. Μεγάλοι κύκλοι εἶνε·

α'. Ὁ Ἴσημερινός, ὅστις ἀπέχει ἰσάκεις ἀπὸ τῶν δύο πόλων καὶ διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, εἰς Βόρειον καὶ εἰς Νότιον ἡμισφαίριον· ὠνομάσθη δὲ οὕτω, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἡμέρα εἶνε πάντοτε ἴση μὲ τὴν νύκτα.

β'. Ὁ Μεσημβρινός, ὅστις διερχόμενος διὰ τῶν δύο πόλων καὶ τέμνων καθέτως τὸν Ἴσημερινὸν διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἴσα μέρη· ὠνομάσθη δὲ οὕτω, διότι ὅταν ὁ ἥλιος διέρχεται ἢ αὐτοῦ γίνεται μεσημέριον καθ' ἅπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν τόπους.

Ερ. Εἶνε πολλοὶ οἱ μεσημβρινοί;

Απ. Οἱ μεσημβρινοὶ εἶνε ἄπειροι· ἀλλὰ πρῶτος μεσημβρινός θεωρεῖται ὁ διαιρῶν τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια εἰς Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον ἢ Παλαιὸν κόσμον καὶ εἰς Δυτικὸν ἡμισφαίριον ἢ Νέον κόσμον (α).

(α) Ἐδῶ ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ δείξῃ ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ τὰ τέσσαρα ἡμισφαίρια καὶ νὰ γυμνάσῃ τοὺς μαθητὰς τοῦ νὰ τα οἰαρινῶσιν εὐκόλως καὶ νὰ τὰ δεικνύωσιν ἑρωτώμενοι.

Ερ. Ποιοί εἶνε οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι;

Απ. Οἱ τέσσαρες μικροὶ κύκλοι εἶνε· οἱ δύο Τροπικοὶ καὶ οἱ δύο Πολικοὶ, οἱ ὅποιοι εἶνε παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ εὐρίσκονται ὁ μὲν εἰς τροπικὸς καὶ ὁ εἰς πολικὸς μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου, ὁ δὲ ἄλλος τροπικὸς καὶ ὁ ἄλλος πολικὸς μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο τροπικοὶ κύκλοι;

Απ. Ὁ τροπικὸς, ὅστις κεῖται μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Βορείου πόλου ὀνομάζεται τροπικὸς τοῦ Καρκίνου, ὁ δὲ ἄλλος ὁ μεταξύ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Νοτίου πόλου τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ δύο πολικοὶ κύκλοι;

Απ. Ὁ πολικὸς κύκλος, ὅστις εἶνε περὶ τὸν Βόρειον πόλον ὀνομάζεται Βόρειος πολικὸς κύκλος, ὁ δὲ ἄλλος ὅστις εἶνε περὶ τὸν Νότιον πόλον Νότιος πολικὸς κύκλος.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἕκαστος τῶν κύκλων;

Απ. Ἐκαστος κύκλος εἶτε μέγας εἶτε μικρὸς διαιρεῖται εἰς 360 ἴσα μέρη, τὰ ὅποια καλοῦνται μοῖραι.

Ερ. Αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται;

Απ. Μάλιστα αἱ μοῖραι ὑποδιαιροῦνται ἐκάστη εἰς ἑξήκοντα πρῶτα λεπτά, καὶ τούτων πάλιν ἕκαστον εἰς ἑξήκοντα δευτέρα· γράφονται δὲ οὕτω $40^{\circ} 6' 23''$ (= 40 μοῖραι, ἕξ πρῶτα λεπτά καὶ 23 δευτέρα).

Ερ. Πόσον ἀπέχουσιν οἱ τροπικοὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ;

Απ. Οἱ τροπικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ἑκάτερος ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ $23 \frac{1}{2}$ μοίρας.

Ερ. Οἱ δὲ πολικοὶ πόσον ἀπέχουσι τῶν πόλων;

Απ. Οἱ πολικοὶ κύκλοι ἀπέχουσιν ὡσαύτως τῶν πόλων $23 \frac{1}{2}$ μοίρας.

7. Γεωγραφικὸν πλάτος καὶ μῆκος.

Ερ. Τί χρησιμεύουσιν οἱ μεγάλοι κύκλοι εἰς τὴν γεωγραφίαν;

Απ. Οἱ μεγάλοι κύκλοι χρησιμεύουσι διὰ νὰ δεῖκνύωσι τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος τόπου τινὸς ἐπὶ τῆς σφαίρας.

Ερ. Τί λέγεται πλάτος;

Απ. Πλάτος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Τί λέγεται μῆκος;

Απ. Μῆκος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

Ερ. Γνωρίζοντες λοιπὸν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς πῶς εὐρίσκομεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς σφαίρας;

Απ. Ὅταν γνωρίζωμεν τὸ μῆκος καὶ πλάτος τόπου τινὸς

προσδιορίζομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἢ ὁποῖα εἶνε ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς συμπτώσεως αὐτῶν.

8. Ζῶναι ἐπὶ τῆς γῆς.

Ερ. Εἰς πόσας ζῶνας διαιρεῖται ἡ γῆ;

Απ. Ἡ γῆ διὰ τῶν τροπικῶν καὶ διὰ τῶν πολικῶν κύκλων διαιρεῖται εἰς πέντε ζῶνας, τὴν διακεκαυμένην, τὰς δύο εὐκράτους, καὶ τὰς δύο κατεψυγμένας ζῶνας.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ διακεκαυμένη ζώνη;

Απ. Ἡ διακεκαυμένη ζώνη εἶνε ἡ εὐρισκομένη μεταξύ τῶν δύο τροπικῶν καὶ ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τον Ἰσημερινόν· ἐνταῦθα ἡ θερμότης εἶνε πολὺ μεγάλη.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ δύο εὐκράτοι ζῶναι;

Απ. Αἱ δύο εὐκράτοι ζῶναι εἶνε ἡ μὲν μία εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον μεταξύ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Καρκίνου καὶ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύκλου, ἡ δὲ ἄλλη εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον μεταξύ τοῦ τροπικοῦ τοῦ Αἰγόκερω καὶ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύκλου· ἐνταῦθα ἡ ζέστη καὶ τὸ ψῦχος εἶνε συγκερασμένα.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ κατεψυγμέναι ζῶναι;

Απ. Κατεψυγμέναί ζῶναι εἶνε ἡ μὲν Βόρειος μεταξύ τοῦ Βορείου πολικοῦ κύκλου, ἡ δὲ Νότιος μεταξύ τοῦ Νοτίου πολικοῦ κύκλου· ἐνταῦθα τὸ ψῦχος εἶνε μέγιστον.

Β'. ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

1. Διαίσεις τῆς σφαίρας.

Ερ. Τί παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις ἐπὶ τῆς γῆς;

Απ. Ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς συνίσταται ἐκ δύο μερῶν τῆς ξηρᾶς, ἢ ὁποῖα κατέχει τὸ τρίτον τῆς ἐπιφανείας τῆς, καὶ τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον καλύπτει τὰ ἐπίλοιπα δύο τρίτα αὐτῆς.

Ερ. Πῶς ὀνομάζονται τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς;

Απ. Τὰ μεγάλα μέρη τῆς ξηρᾶς ὀνομάζονται ἤπειροι.

Ερ. Πόσαι εἶνε αἱ ἤπειροι;

Απ. Αἱ ἤπειροι εἶνε πέντε, ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὸν παλαιὸν κόσμον, καὶ ἡ Ἀμερικὴ καὶ ἡ Νέα Ὀλλανδία ἢ Αὐστραλία, ἀποτελοῦσαι τὸν Νέον κόσμον.

Ερ. Τὰ δὲ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς πῶς ὀνομάζονται;

Απ. Τὰ μικρὰ μέρη τῆς ξηρᾶς, τὰ ὁποῖα βρέγονται πανταχόθεν ὑπὸ ὕδατων, λέγονται νῆσοι.

Ερ. Τί λέγεται χερσόνησος;

Απ. Χερσόνησος λέγεται μέρος ξηρᾶς, τὸ ὁποῖον ἐξέχει πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ περιλαμβάνεται ὑπ' αὐτῆς ἐκ τριῶν τοῦλάχιστον μερῶν.

Ερ. Τί λέγεται ἀκρωτήριο;

Απ. Ἀκρωτήριο λέγεται ἄκρα γῆς βραχῶδης ἐκτεινομένη πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν.

Ερ. Τί λέγεται ἰσθμὸς;

Απ. Ἰσθμὸς λέγεται μέρος γῆς στενόν, τὸ ὁποῖον ἐνωίνει δύο ξηρᾶς καὶ χωρίζει δύο θαλάσσας.

Ερ. Τί λέγεται λόφος, τί βουνόν, καὶ τί ὄρος;

Απ. Λόφος λέγεται ὑψωμα γῆς μικρόν, ἐάν δὲ τοῦτο εἴη ὑψηλότερον καὶ πετρῶδες τότε λέγεται βουνόν· καὶ ἐάν αὐτὸ εἴη ὑψηλότερον τοῦ βουνοῦ ὀνομάζεται ὄρος.

Ερ. Τί λέγεται ἠφαιστεῖον;

Απ. Ἡφαιστεῖον λέγεται ὄρος, τὸ ὁποῖον ἀναπέμπει κατὰ καιροὺς πῦρ, καπνὸν καὶ ἄλλας ὕλας μεμιγμένας, βραστὸν ὕδωρ κτλ. αἱ δὲ ὄποι αἱ ἐπὶ τῶν κορυφῶν ἢ ἐπὶ τῶν πλευρῶν του καλοῦνται κρατῆρες.

Ερ. Τί λέγεται κορυφὴ ὄρους καὶ τί ὑπώρεια;

Απ. Κορυφὴ ὄρους λέγεται τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ ὄρους, ὑπώρεια δὲ τὸ χαμηλότερον αὐτοῦ μέρος.

Ερ. Τί λέγονται πεδιάδες;

Απ. Πεδιάδες λέγονται ἐκτεταμέναι χῶραι, ἔχουσαι ἐπιφανείαν ὀμαλὴν καὶ ἐπίπεδον.

Ερ. Τί λέγονται κοιλάδες;

Απ. Κοιλάδες λέγονται μικραὶ πεδιάδες κείμεναι μεταξὺ δύο ὄρέων.

Ερ. Τί λέγονται ὄροπέδια;

Απ. Ὄροπέδια λέγονται τόποι ἐπίπεδοι, ἐκτεινόμενοι ἐπὶ θῦματος ἢ ἐπὶ κορυφῆς ὄρους.

Ερ. Τί λέγονται ἔρημοι;

Απ. Ἐρημοὶ λέγονται ἐκτεταμέναι ἄφοροι χῶραι καὶ ἀκατοίκητοι καὶ πολλάκις κεκαλυμμένοι ὑπὸ ἄμμου.

2. Διαίρεσις τῶν ὑδάτων.

Ερ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πῶς διαίρουνται;

Απ. Τὰ ὕδατα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς διαίρουνται εἰς δύο, εἰς ὕδατα τῆς θαλάσσης καὶ εἰς ὕδατα τῆς ξηρᾶς· καὶ ἐκ μὲν τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης σχηματίζονται οἱ ὠκεανοὶ, ἐκ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς ξηρᾶς αἱ πηγαί, οἱ ρύακες, οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι.

Ερ. Ποσοὶ εἶνε οἱ ὠκεανοὶ.

Απ. C. ὠκεανοὶ εἶνε πέντε, οἱ ἐξῆς·

α. Ὁ Ἀτλαντικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸν νέον κόσμον πρὸς δυσμὰς.

β. Ὁ Μέγας ἢ Εἰρηνικός ὠκεανός, ὅστις ἔχει τὸν παλαιὸν κόσμον πρὸς δυσμὰς καὶ τὸν νέον πρὸς ἀνατολὰς.

γ. Ὁ Ἰνδικός ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται μεταξύ Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Νέας Ὀλλανδίας.

δ. Ὁ Βόρειος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Βόρειον πόλον.

ε. Ὁ Νότιος παγωμένος ὠκεανός, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Νότιον πόλον.

Ερ. Πῶς διαιροῦνται οἱ ὠκεανοί;

Απ. Οἱ ὠκεανοὶ διαιροῦνται εἰς θαλάσσας, κόλπους, λιμένας, ὄρμους, πορθμούς.

Ερ. Τί λέγεται θάλασσα;

Απ. Θάλασσα λέγεται μέρος ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ συνήθως μεταξύ ἡπείρων.

Ερ. Τί λέγεται κόλπος;

Απ. Κόλπος λέγεται μέρος θαλάσσης, τὸ ὁποῖον εἰσχωρεῖ βαθέως εἰς τὴν ξηράν.

Ερ. Τί λέγεται λιμὴν;

Απ. Λιμὴν λέγεται μικρὸς κόλπος, εἰς τὸν ὁποῖον δύνανται ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ διαμένωσι τὰ πλοῖα καὶ νὰ μὴ προσβάλλωνται ὑπὸ τῶν ἀνέμων.

Ερ. Τί λέγεται ὄρμος;

Απ. Ὄρμος λέγεται, μικρότερος τοῦ λιμένος κόλπος ὅπου δύνανται νὰ ἀράζωσι τὰ πλοῖα.

Ερ. Τί λέγεται πορθμός;

Απ. Πορθμός λέγεται μέρος στενὸν θαλάσσης, διὰ τοῦ ὁποῖου συγκοινωνοῦσι δύο θάλασσαι.

Ερ. Τί λέγονται πηγαί;

Απ. Πηγαὶ λέγονται τὰ ὕδατα, τὰ ἑποῖα ἐξέρχονται ἐκ τῆς γῆς ἐκ τούτων σχηματίζονται οἱ ρύακες, καὶ ἐκ τῶν ρυϊκῶν τὰ ποτάμια.

Ερ. Τί λέγεται ποταμός;

Απ. Ποταμός λέγεται ὁ συνιστάμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ βυάκων καὶ ποταμιῶν καὶ χυνόμενος συνήθως εἰς τὴν θάλασσαν· ἐὰν δὲ χύνεται εἰς ἄλλον ποταμὸν τότε λέγεται παραπόταμος.

Ερ. Τί λέγονται ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στόμια;

Απ. Ἐκβολαὶ ποταμοῦ ἢ στόμια λέγονται τὰ μέρη, κατὰ τὰ ἑποῖα ὁ ποταμός χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Ερ. Τί λέγεται δεξιὰ καὶ τί ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ;

Απ. Δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἰς τὰ δεξιὰ μας, ὅταν βλέπωμεν πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη λέγεται ἀριστερὰ ὄχθη.

Ερ. Τί λέγεται κοίτη τοῦ ποταμοῦ;

Απ. Κοίτη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ὁ μεταξὺ δύο ὄχθων τόπος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ρέουσι τοῦ ποταμοῦ τὰ ὕδατα.

Ερ. Τί λέγεται χειμῶνος;

Απ. Χειμῶνος λέγεται τὸ ποτάμιον, τὸ ὁποῖον τρέχει τὸν χειμῶνα καὶ ξηραίνεται τὸ θέρος.

Ερ. Τί λέγεται διῶρυξ;

Απ. Διῶρυξ λέγεται τεχνητὴ αὐλαξ, διὰ τῆς ὁποίας συγκοινωνοῦσι δύο ποταμοὶ πρὸς ἀλλήλους ἢ θάλασσα πρὸς θάλασσαν ἢ ποταμόν.

Ερ. Τί λέγεται λίμνη;

Απ. Λίμνη λέγεται μεγάλη ἔκτασις ὕδατος περιτριγυρισμένη ὑπὸ ξηρᾶς.

3. Ἀτμόσφαιρα, ἄνεμοι, κλίμα.

Ερ. Τί λέγεται ἀτμόσφαιρα;

Απ. Ἀτμόσφαιρα λέγεται ὁ ἀήρ, ὁ ὁποῖος περικυκλῶναι τὴν γῆν συνίσταται δὲ ἐκ διαφόρων ἀερίων καὶ χρησιμεύει εἰς ἀναπνοὴν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζῶων καὶ φυτῶν.

Ερ. Τί ἐκ τῆς γῆς ἀναβαίνει εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν;

Απ. Εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἀναβαίνουσιν ἅπαντες οἱ ἀτμοὶ καὶ ἀναθυμιάσεις αἱ ἐξατμιζόμεναι ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

Ερ. Τί ἐκ τούτων σχηματίζεται;

Απ. Ἐκ τοῦ ἀτμοῦ καὶ ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τούτων σχηματίζονται τὰ νέφη (σύννεφα): ἐκ δὲ τῶν νεφῶν γίνεται ἡ βροχὴ, ἡ χιὼν, ἡ χάλαια, αἱ ἀστραπαὶ, αἱ βρονταὶ καὶ οἱ ἄνεμοι.

Ερ. Πόσοι εἶνε οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι;

Απ. Οἱ κυριώτεροι ἄνεμοι εἶνε τέσσαρες: α'. ὁ Βορέας, ὁστις πνέει ἐκ τοῦ βορείου μέρους· β'. ὁ Νότος, ὁστις πνέει ἐκ τοῦ νοτίου μέρους· γ'. ὁ Ἀπηλιώτης, ὁστις πνέει ἐξ ἀνατολῶν· δ'. ὁ Ζέφυρος ἢ Δυτικὸς ἄνεμος, ὁστις πνέει ἐκ δυσμῶν.

Ερ. Τί λέγεται κλίμα ἐνὸς τόπου;

Απ. Κλίμα λέγεται ὁ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας ἢ τοῦ τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ψυχροῦ ἐκάστου τόπου.

Ερ. Τί λέγονται προϊόντα ;

Απ. Προϊόντα λέγονται ὅσα τρέφει ἢ παράγει ἡ γῆ, καὶ εἶνε ζῶα, φυτὰ καὶ ὄρυκτά.

Ερ. Τί λέγονται ζῶα ;

Απ. Ζῶα λέγονται ὅλα τὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα ζῶσι καὶ κινῶνται ἐκ τινος τόπου εἰς ἄλλον εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων.

Ερ. Τί λέγονται φυτά ;

Απ. Φυτὰ λέγονται ὅσα φύονται εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων, οἷον τὰ δένδρα καὶ τὰ χόρτα.

Ερ. Τί λέγονται ὄρυκτά ;

Απ. Ὄρυκτά λέγονται, ὅσα ἐξορύσσομεν ἤτοι ἐκβάλλομεν ἐκ τῆς γῆς· οἷον τὰ μέταλλα, οἱ λιθάνθρακες κτλ.

5. Ἄνθρωποι.

Ερ. Τί γνωρίζομεν ἐν γένει περὶ τῶν ἀνθρώπων ;

Απ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι οἱ διεσπαρμένοι καθ' ἅπασαν τὴν γῆν ἀποτελοῦσιν ἐν μόνον γένος· διαίρουσιν ὅμως εἰς φυλάς, τῶν ὁποίων ἐπισημότεραι εἶνε πέντε, αἱ ἐξῆς·

α. Ἡ Καυκασία ἢ λευκὴ φυλὴ· αὕτη ἔχουσα χρῶμα λευκόν, κρανίον ὠσειδῆς καὶ μακρὰ μαλλία κατοικεῖ τὴν Εὐρώπην, τὸ νότιον καὶ δυτικὸν τῆς Ἀσίας καὶ τὸ βόρειον τῆς Ἀφρικῆς.

β. Ἡ Μογγολικὴ ἢ κιτρίνη φυλὴ, ἣτις ἔχουσα χρῶμα ὠχρόν, ῥίνα πλατεῖαν, ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ λοξοὺς καὶ προεξέχοντα μῆλα τῶν παρειῶν κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀσίας, μικρὸν μέρος τῆς βορείου Εὐρώπης καὶ τῆς βορείου Ἀμερικῆς καὶ μέρος τῆς Ὠκεανίας.

γ. Ἡ Αἰθιοπικὴ ἢ μαύρη φυλὴ, ἣτις ἔχει χρῶμα μαῦρον, οὖλα καὶ κοντὰ μαλλία καὶ χεῖλη παχέα καὶ κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας.

δ. Ἡ Ἀμερικανικὴ φυλὴ αὕτη ἔχουσα χρῶμα χαλκόφαιον, μαῦρα καὶ τραχέα μαλλία καὶ κρανίον πεπιεσμένον εἰς τὰ πλάγια κατοικεῖ τὴν ἐπίλοιπον Ἀμερικὴν.

ε. Ἡ Μαλαϊκὴ φυλὴ, ἣτις ἔχουσα χρῶμα καστανόν, στόμα μέγα, πυκνά, μαῦρα καὶ οὖλα μαλλία κατοικεῖ τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Πόσοι λογαριάζονται οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς ;

Απ. Ἄπαντες οἱ ἄνθρωποι οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς λογαριάζονται ὑπὲρ τὸ ἐν ὀλιόνιον καὶ τριακόσια ἑκατομμύρια.

6. Θρησκεία.

Ερ. Τί λέγεται θρησκεία;

Απ. Θρησκεία λέγεται ἡ λατρεία τοῦ ὑπερτάτου ὄντος.

Ερ. Πόσαι εἶνε αἱ κυριώτεραι θρησκείαι;

Απ. Αἱ κυριώτεραι θρησκείαι εἶνε τέσσαρες:

α. Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 350 ἑκατομ. ψυχῶν.

β. Ἡ Ἑβραϊκὴ, ἔχουσα περὶ τὰ 5 ἑκατ.

γ. Ἡ Μωαμεθανικὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι περὶ τὰ 120 ἑκατ.

δ. Ἡ ἐθνικὴ ἢ τῶν εἰδωλολατρῶν, ἣτις περιλαμβάνει ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἡ χριστιανικὴ θρησκεία;

Απ. Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας διαιρέσεις: τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον, τὴν Δυτικὴν ἢ Καθολικὴν καὶ τὴν θρησκείαν τῶν Διαμαρτυρομένων.

7. Ἔθνος, νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη.

Ερ. Τί λέγεται ἔθνος;

Απ. Ἔθνος λέγεται λαὸς πολιτισμένος, ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν καταγωγὴν, θρησκείαν καὶ γλῶσσαν, τὰ αὐτὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ κατοικεῖ συνήθως εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τῆς γῆς.

Ερ. Ποῦ κατοικοῦσιν οἱ πολιτισμένοι λαοί;

Απ. Οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ἔχουσι σταθερὰς διαμονὰς κατοικοῦντες εἰς οἰκίας.

Ερ. Τί λέγονται νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη;

Απ. Νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφη λέγονται λαοὶ ἡμι-βάρβαροι ἢ ὅλως ἀγριοὶ κατοικοῦντες εἰς σκηνάς, καλύβας καὶ σπήλαια.

8 Πολίτευμα.

Ερ. Τί λέγεται πολίτευμα;

Απ. Πολίτευμα λέγεται ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον κυβερνᾶται ἓν ἔθνος.

Ερ. Πόσα εἶνε τὰ εἶδη τῶν πολιτευμάτων;

Απ. Τέσσαρα.

α. Ἡ Ἀπόλυτος μοναρχία, ἔταν νόμος ἦνε ἡ θέλησις τοῦ ἀπολύτου ἡγεμόνου.

β. Ἡ Συνταγματικὴ μοναρχία, ἔταν ἀρχὴ ὁ βασιλεὺς περιοριζόμενος ὑπὸ βουλῶν ἀντιπροσωπευουσῶν τὸ ἔθνος.

γ. Τὸ Ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα, ἔταν ἀρχῶσιν εἰς ἓν ἔθνος οἱ ἀριστοί.

δ. Τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἅπας ὁ λαὸς λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους.

ΕΥΡΩΠΗ.

Ερ. Εἰς ποῖον ἡμισφαίριον ἀνήκει ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη, ὡς εἶπομεν, ἀνήκει εἰς τὸ Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον καὶ συνέχεται πρὸς Ἀνατολὰς μετὰ τῆς Ἀσίας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Εὐρώπης.

Απ. Ἡ Εὐρώπη ὀρίζεται πρὸς Β. (α) ὑπὸ τοῦ Β. ὠκεανοῦ (β), πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ ὄρους Καυκάσου, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἶνε μεγάλη ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη εἶνε ἡ μικροτέρα τῶν ἄλλων ἡπείρων, εἶνε ἔμως ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεώς της ἡ μᾶλλον κατοικουμένη καὶ πολιτισμένη· διότι ἐν αὐτῇ αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι ἐφθασαν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν.

Ερ. Πόσος εἶνε ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων της καὶ τίνα θρησκείαν ἔχουσιν;

Απ. Ἡ Εὐρώπη κατοικεῖται ὑπὸ 310 ἑκατ. κατοίκων ἁπάντων σχεδὸν Χριστιανῶν, πλὴν 5 ἑκατ. Μωαμεθανῶν, ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατ. Ἑβραίων καὶ περὶ τὰς 300 χιλ. εἰδωλολατρῶν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε γλυκὺ καὶ συγκερασμένον καὶ παρὰ πολὺ πρόσφορον πρὸς τε τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων καὶ πρὸς τὴν παραγωγὴν τῶν διαφόρων αὐτῆς προϊόντων.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἡ Εὐρώπη ἔχουσα ἔδαφος ποικίλον παράγει ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου προϊόντα, σῖτον, κριθὴν, ἀραβόσιτον, γεώμηλα, βάμβακα, λινάριον, ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, κασσιτέρου (καλαίου), λιθάνθρακων κτλ. κατὰ δὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ὑπερέχει ὅλας τὰς ἄλλας ἡπείρους.

1. Πολιτικὴ διαίρεσις τῆς Εὐρώπης.

Ερ. Εἰς πόσα κράτη διαιρεῖται ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη διαιρεῖται εἰς δεκάσκιτῶ κράτη, τῶν ὁποίων

α) Οὕτω θὰ σημειώσωμεν ἀντὶ Βορρᾶν, Νότον, Ἀνατολᾶς Δυσμῆς.

β) Οὕτω τοῦ λοιποῦ θὰ σημειώσωμεν ἐνὰ Βορείου ἢ Νοτίου Παγκοσμίου ὠκεανοῦ.

ἔξ εἶνε πρὸς Ν. καὶ λέγονται Μεσημβρινὰ κράτη, ὅκτω εἰς τὸ μέσον καὶ λέγονται Κεντρικὰ κράτη, καὶ τέσσαρα πρὸς Β. καὶ λέγονται Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Τὰ Μεσημβρινὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α. Ἡ Ἑλλάς, πρωτ. Ἀθῆναι· ἐπισημ. πόλεις Ναύπλιον, Σπάρτη, Πάτραι, Κέρκυρα, Σύρος.

β. Ἡ Τουρκία πρὸς Β. τῆς Ἑλλάδος, πρωτ. Κωνσταντινούπολις· ἐπισ. πολ. Ἀδριανούπολις, Θεσσαλονίκη.

γ. Τὸ Μαυροβούνιον εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Τουρκίας, πρωτ. Κεττίγη.

δ. Ἡ Ἰταλία πρὸς Δ. τῆς Τουρκίας, πρωτ. Ρώμη· ἐπισ. πόλ. Φλωρεντία, Νεάπολις, Παλέριμον, Γουρῆγον, Βενετία.

ε. Ἡ Ἰσπανία πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, πρωτ. Μαδρίτη· ἐπισ. πολ. Βαρκελώνη, Σεβίλλα, Γαδειρα.

ς. Ἡ Πορτογαλία πρὸς Δ. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Λισβῶνα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Τὰ Κεντρικὰ κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α. Ἡ Γαλλία εἰς τὰ Β. τῆς Ἰσπανίας, πρωτ. Παρίσιον· ἐπισ. πόλ. Λυών, Μασσαλία, Βορδώ.

β. Ἡ Ἑλβετία εἰς τὰ Α. τῆς Γαλλίας· ἐπισ. πόλ. Βασιλεία, Βέρνη, Γενεύη.

γ. Τὸ Βέλγιον πρὸς Β. τῆς Γαλλίας, πρωτ. Βρυξέλλαι.

δ. Ἡ Ὁλλανδία πρὸς Β. τοῦ Βελγίου, πρωτ. Χάγη· ἐπισ. πόλ. Ἀμστελόδαμον, Ρότερδάμη.

ε. Ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία, ἣτις περιλαμβάνει πολλὰ κράτη καὶ κεῖται πρὸς Β. τῆς Ἀυστρίας· ἐπισ. πόλ. Βερολῖνον, Μόναχον, Στουτγάρδη, Δρέσδη, Λειψία, Ἀμβούργον.

ς. Ἡ Ἀυστρία πρὸς Β. τῆς Ῥωμουσίας καὶ Σερβικῆς, πρωτ. Βιέννη, ἐπισ. πόλ. Πράγα, Πέστα, Τεργέστη.

ζ. Ἡ Σερβία πρὸς Ν. τῆς Αὐστρίας, πρωτ. Βελιγράδιον.

η. Ἡ Ῥωμουσία εἰς τὸ ΝΔ. τῆς Ῥωσσίας, πρωτ. Βουκουρέστιον· ἐπισ. πόλ. Ἰάσιον, Ἰβραίλα, Γαλάζιον.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Τὰ Βόρεια κράτη τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α. Ἡ Μεγάλῃ Βρεττανία ἢ Ἀγγλία, συνισταμένη ἐκ νήσων ἀπέναντι τῆς Γαλλίας, πρωτ. Λονδῖνον· ἐπισ. πόλ. Ἐδιμβούργον, Μαγχεστέρη, Αἰδερπούλη, Δουβλίνα.

- β'. Ἡ Δανία πρὸς Β. τῆς Γερμανίας, πρωτ. Κοπεγχάγη.
 γ'. Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία (α) πρὸς Β. τῆς Δανίας,
 πρωτ. Στοκχόλμη καὶ Χριστιανία.
 δ'. Ἡ Ῥωσσία πρὸς Α. τῆς Σουηδίας, πρωτ. Πετρούπο-
 λης ἐπισ. πόλ. Μόσχα, Βαρσοβία, Ὀδησσός.

2. Θάλασσαί, κόλποι, πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

Ἐρ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. θάλασσαί τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. θάλασσαί τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λευκὴ θά-
 λασσα εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ῥωσσίας· ἡ Βαλτικὴ θάλασσα μεταξὺ
 Σουηδίας, Ῥωσσίας, Γερμανίας καὶ Δανίας· ἡ Γερμανικὴ θά-
 λασσα μεταξὺ Σουηδίας, Ῥωσσίας, καὶ Γερμανίας ἢ θά-
 λασσα τῆς Μάγχης μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, καὶ ἡ
 Μεσόγειος θάλασσα μεταξὺ Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ἐκ τῆς Μεσογείου ποταί θάλασσαί σχηματίζονται;

Ἄπ. Ἐκ τῆς Μεσογείου σχηματίζονται ἡ Τυρρηνικὴ θά-
 λασσα πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας, ἡ Ἀδριατικὴ θάλασσα πρὸς Α.
 τῆς Ἰταλίας, τὸ Ἴόνιον πέλαγος πρὸς Δ. τῆς Ἑλλάδος, τὸ
 Αἰγαῖον πέλαγος μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἡ Προποντις
 μεταξὺ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ Ἀσίας, ὁ Εὐξείνιος πόντος
 μεταξὺ Ῥουμανίας, Ῥωσσίας καὶ Ἀσίας· ἡ δὲ Ματωπία λί-
 μνη ἢ Ἀζοφικὴ θάλασσα σχηματίζεται ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποταί εἶνε οἱ ἐπισ. κόλποι τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Ἐπισ. κόλποι τῆς Εὐρώπης εἶνε·

α'. Ὁ Λιβάνιος, ὁ Φιλλανδικὸς καὶ ὁ Βοθνικὸς εἰς τὴν
 Βαλτικὴν.

β'. Ὁ τοῦ Σουϊδέρη εἰς τὴν Γερμανικὴν θάλασσαν.

γ'. Ὁ Οὐασκωνικὸς πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ τῶν Γα-
 δείρων πρὸς Ν. τῆς Ἰσπανίας εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

δ'. Εἰς τὴν Μεσόγειον ὁ τοῦ Λέοντος εἰς τὸ Ν. τῆς Γαλλίας,
 ὁ τῆς Γενούας εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὁ Κορινθιακὸς καὶ ὁ Σαρω-
 νικὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁ Θερμαϊκὸς εἰς τὴν Τουρκίαν.

Ἐρ. Ποταί εἶνε οἱ κυριώτεροι πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης;

Ἄπ. Κυριώτ. πορθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Σκαγεράκης ἢ
 Κατεγάτης καὶ ὁ τοῦ Σούνδου μεταξὺ Δανίας καὶ Σουηδίας,
 ὁ τοῦ Καλαί μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καὶ ὁ τῆς
 Γιβραλτάρ μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Ποταί ἄλλοι πορθμοὶ εἶνε εἰς τὴν Μεσόγειον;

Ἄπ. Ὁ τῆς Μεσσηνίας μεταξὺ Ἰταλίας καὶ τῆς νήσου Σι-

α) Ἡ Σουηδία καὶ Νορβηγία λέγεται ἕνα ἢ ἡ Σκανδιναβία.

κελίας, ὁ Ἑλλησποντος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Προποντίδος, καὶ ὁ Βισπορος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐξείνου.

3. Χερσόνησοι, νῆσοι, ἀκρωτήρια, ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης.

*Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Εὐρώπης;

*Ἀπ. Ἡ Σκανδιναυικὴ ἤτοι ἡ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, ἡ Ἰουτλανδία εἰς τὴν Δανίαν, ἡ Ἰσπανικὴ ἤτοι ἡ τῆς Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλίας, ἡ Ἰταλικὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Ἑλληνικὴ ἢ ἡ χερσόνησος τοῦ Αἴμου, ἡ Πελοπόννησος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ Κριμαία ἢ ἡ Ταυρικὴ εἰς τὴν Ῥωσίαν.

*Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης;

*Ἀπ. Ἐπισ. νῆσοι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Εὐβοία εἰς τὸ Αἰγαῖον ἢ Κρήτη, ἡ Σικελία, ἡ Κύριος, ἡ Σαρδῶ εἰς τὴν Μεσόγειον, καὶ ἡ Βρεττανία καὶ Ἰρλανδία εἰς τὸν Ἀτλαντικόν.

*Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης;

*Ἀπ. Ἐπισ. ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ Βόρειον πρὸς Β. τῆς Νορβηγίας, τὸ Φινιστέρον εἰς τὰ ΒΔ. τῆς Ἰσπανίας, καὶ τὸ Ταίναρον καὶ ὁ Μαλέας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

*Ἦτοι εἶνε οἱ ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης;

*Ἀπ. Ἰσθμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Κορινθιακὸς ἐνῶνων τὴν Πελοπόννησον μετὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ ὁ Περκεκόπιος ἐνῶνων τὴν Κριμαίαν μετὰ τῆς λοιπῆς Ῥωσσίας.

4. Ὄρη, ἡραιότητα, ποταμοί, λίμναι τῆς Εὐρώπης.

*Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Εὐρώπης;

*Ἀπ. Τὰ Οὐράλια μετὰ τὴν Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, τὰ Σκανδιναυικὰ μετὰ τὴν Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, τὰ Πυρηνναῖα μετὰ τὴν Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας, αἱ Ἄλπεις τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Εὐρώπης (4810 μέτρ.) εἰς τὴν Ἑλβετίαν, τὸ Ἀπεννίνον εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὰ Καρπάθια μετὰ τὴν Αὐστρίας καὶ Ῥωμουνίας, καὶ ὁ Καύκασος εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Εὐρώπης.

*Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἡραιότητα τῆς Εὐρώπης;

*Ἀπ. Ἠραιότητα τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ τοῦ Γεωργίου Α' παρὰ τὴν Θάραν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ Οὐεσούβιος εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Αἴτνη εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ἡ Ἐκλα εἰς τὴν Ἰσλανδίαν.

*Ἐρ. Ἦτοι εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης;

*Ἀπ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης εἶνε ὁ Βόλγας καὶ ὁ Τάναϊς εἰς τὰ ΝΑ. τῆς Ῥωσσίας· ὁ Οὐίστούλας, ὁ Ἀλβις καὶ ὁ Ρῆνος εἰς τὴν Γερμανίαν· ὁ Σηκωάνας, ὁ Λεϊγερ, ὁ Γαρούνας καὶ ὁ Ροδανὸς εἰς τὴν Γαλλίαν· ὁ Τάγος, ὁ Γουαδίανας, ὁ Ἰθέρρος εἰς τὴν Ἰσπανικὴν χερσόνησον· ὁ Πιάδος καὶ ὁ

Τίβερις εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Αὐστρίαν, Ῥωμανίαν καὶ Τουρκίαν.

Ερ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐπίσ. λίμναι τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἐπίσ. λίμναι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λαδόγα καὶ ἡ Ὀνέγαρις τὴν Ῥωσίαν, ἡ Βένερ καὶ ἡ Βέττερ εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ ἡ Κωνσταντία εἰς τὴν Ἑλβετίαν.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Ε Λ Λ Α Σ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Ἡ Ἑλλάς ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Ερ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται φυσικῶς ἡ Ἑλλάς;

Απ. Ἡ Ἑλλάς φυσικῶς συνίσταται ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Πελοποννήσου, τῶν νήσων τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ, καὶ τῶν Ἰονίων νήσων.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη ὀρίζεται πολιτικῶς ἡ Ἑλλάς;

Απ. Ἡ Ἑλλάς πολιτικῶς διαιρεῖται εἰς 16 νομούς, τῶν ἑπταίων 6 εἶνε εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, 5 εἰς τὴν Πελοποννήσον, 2 εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, καὶ 3 εἰς τὰς Ἰονίους νήσους· οὗτοι δὲ ὑποδιαιροῦνται εἰς 72 ἐπαρχίας, καὶ αὗται εἰς 443 δήμους.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ νομοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Νομοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε· 1 ὁ τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, πρωτ. Ἀθῆναι· 2 ὁ τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, πρωτ. Λαμία· 3 ὁ τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, πρωτ. Μεσολόγγιον· 4 ὁ τῆς Ἄρτης, πρωτ. Ἄρτα· 5 ὁ τῶν Τρικκάλων, πρωτ. Τρίκκαλα· 6 ὁ τῆς Λαρίσσης, πρωτ. Λάρισα.

Ερ. Τῆς δὲ Πελοποννήσου ποιοὶ νομοὶ εἶνε;

Απ. Νομοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε· 1 ὁ τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, πρωτ. Ναύπλιον· 2 ὁ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, πρωτ. Πάτραι· 3 ὁ τῆς Μεσσηνίας, πρωτ. Καλύμαι· 4 ὁ τῆς Λακωνίας, πρωτ. Σπάρτη· 5 ὁ τῆς Ἀρκαδίας, πρωτ. Τρίπολις.

Ερ. Τῶν δὲ νήσων τοῦ Αἰγαίου ποιοὶ νομοὶ εἶνε;

Απ. Νομοὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους εἶνε· 1 ὁ τῆς Εὐβοίας, πρωτ. Χαλκίς· 2 ὁ τῶν Κυκλάδων, πρωτ. Σύρος.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς νομοὺς τῶν Ἰονίων νήσων.

Απ. Νομοὶ τῶν Ἰονίων νήσων εἶνε· 1 ὁ τῆς Κερκύρας, πρωτ. Κέκυρα· 2 ὁ τῆς Κεραλληνίας, πρωτ. Ἀργαστόλιον· 3 ὁ τῆς Ζακύνθου, πρωτ. Ζάκυνθος.

Ερ. Ποιοὶ κόλποι σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους;

Απ. Κόλποι τοῦ Ἰονίου πελάγους εἶνε ὁ Ἀμβρακικὸς εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Ἑλλάδος· ὁ Κορινθιακός, εἰσχωρῶν μεταξύ Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος· ὁ Κυπαρισσιακός εἰς τὸ Δ. τῆς Μεσσηνίας· ὁ Μεσσηνιακός καὶ ὁ Λακωνικός εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ερ. Οἱ δὲ κόλποι οἱ σχηματιζόμενοι ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους ποιοὶ εἶνε;

Απ. Ὁ Ἀργολικός εἰς τὴν Ἀργολίδα· ὁ Σαρωνικός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ Αἴγινα, ἡ Σαλαμίς καὶ ὁ Πόρος· ὁ Μαλιακὸς πρὸς Δ. τῆς Εὐβοίας· ὁ Παγασητικὸς πρὸς Β. τῆς Εὐβοίας.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Πορθμοὶ ἄξιοι λόγου τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ τοῦ Ῥίου μεταξύ Πελοποννήσου καὶ Αἰτωλίας, καὶ ὁ τοῦ Εὐρίπου μεταξύ Βοιωτίας καὶ Εὐβοίας· ἰσθμὸς δὲ ὁ Κορινθιακός, ἐνώνων τὴν Πελοπόννησον μὲ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἑπτα τῆς Ἑλλάδος ἀκρωτήρια;

Απ. Ἐπτα ἀκρωτ. τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Ἀράστης εἰς τὸ Β. τῆς Κερκύρας· ὁ Λευκάτας εἰς τὸ Ν. τῆς Λευκάδος· τὸ Ἄκτιον εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου· τὸ Ῥίον καὶ Ἄντιρριον εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· τὸ Ταΐναρον καὶ ὁ Μαλιάς εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου· τὸ Σούνιον εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Ἀττικῆς· ὁ Καφηρεὺς εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Εὐβοίας· τὸ Ἀρτεμίσιον εἰς τὸ Δ. τῆς Εὐβοίας· ἡ Σηπιάς εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Θεσσαλίας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Απ. Τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος κυρίως εἶνε δύο σειραὶ ὄρεων· α'. Ἡ ἀνατολικὴ σειρά, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουσι τὰ ὄρη Ὀλυμπος, Ὄσσα (Κίσσαβος), Πήλιον.

β'. Ἡ δυτικὴ σειρά, τῆς ὁποίας ὄρη εἶνε ὁ Πίνδος, ἡ Ὄθρυς, ὁ Τυμφρηστός, ἡ Οἶτη, ὁ Κόραξ, ὁ Παρνασσός, ὁ Ἐλικῶν, ὁ Κιθαιρῶν καὶ ὁ Πάρνης.

Ερ. Τῆς δὲ Πελοποννήσου πόσαι σειραὶ ὄρεων εἶνε;

Απ. Εἰς τὴν Πελοπόννησον σχηματίζονται τέσσαρες σειραὶ ὄρεων, αἱ ἑξῆς·

α'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Πελοποννήσου καὶ

ἔχει ἐπίσ. κορυφὰς τὸν Ὠλενον, τὰ Ἀροάνια καὶ τὴν Κυλλήνην.

β'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔχει ἀξίας λόγου κορυφὰς τὸ Ἀρτεμίσιον, τὸ Παρθένιον καὶ τὸν Πάρωνα.

γ'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔχει ἐπίσ. κορυφὰς τὸ Μαίναλον καὶ τὸν Ταύγετον, τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Πελοποννήσου.

δ'. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ Δ. Πελοποννήσου καὶ ἔχει μεγαλειτ. κορυφὰς τὴν Φολόην, τὸ Τετράγιον καὶ τὴν Ἰθώμην.

Ερ. Εἶνε ἡφαιστειώδης γῶρα ἡ Ἑλλάς;

Απ. Σχεδὸν ἅπαντα ἡ Ἑλλάς εἶνε ἡφαιστειώδης ἀλλ' ἐνεργὸν ἡφαιστειον μόνον τώρα εἶνε ἐν αὐτῇ ἐπὶ νησιδίου τοῦ τοῦ Γεωργίου Α' παρὰ τὴν Θήραν.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπίσ. ποταμοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Ποταμοὶ ἐπίσ. τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Πηνειός, ὁ μεγαλιέτερος ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος· οὗτος πηγάζων ἐκ τοῦ Λάχμωνος καὶ ποτίζων τὴν Θεσσαλίαν ἐκβάλλει εἰς τὸν Θερμαῖον κόλπον· ὁ Ἄρχθος, πηγάζων ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον· ὁ Ἀχελῷος, πηγάζων ὡσαύτως ἐκ τοῦ Πίνδου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Σπερχεῖος (Ἀλαμάνα), ὅστις πηγάζων ἐκ τῆς Ὄθρυος ἐκβάλλει εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον· ὁ Εὐηνος, ὅστις πηγάζων ἐκ τοῦ Τυμφρηστοῦ ἐκβάλλει εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· ὁ Κηφισσός, ὅστις πηγάζων παρὰ τὴν Οἴτην χύνεται εἰς τὴν Κωπαῖδα λίμνην.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπίσ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου;

Απ. Ἐπίσ. ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε ὁ Πηνειός, πηγάζων ἐκ τοῦ Ὠλένου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Ἀλφειὸς (Ρουφιάς), ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου πηγάζων ἐκ τῆς πεδιάδος τῆς Μεγαλοπόλεως καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ αὐτὸ πέλαγος· ὁ Πάμισος, πηγάζων ἀπὸ τοῦ Τετράγιου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον· ὁ Εὐρώτας, πηγάζων σχεδὸν ὅπου καὶ ὁ Ἀλφειὸς καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ λίμναι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος λίμναι εἶνε ἡ τοῦ Ὑζηροῦ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ἡ Αὐσιμαγία καὶ ἡ Τριχωνίς εἰς τὴν Αἰτωλίαν ἡ Κωπαῖς καὶ ἡ Ἰλικὴ εἰς τὴν Λεβαδείαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ λίμναι τῆς Πελοποννήσου;

Απ. Λίμναι τῆς Πελοποννήσου εἶνε ἡ Φενεὸς (τοῦ Φονιά)

καὶ ἡ Στυμφαλίς εἰς τὴν Κορινθίαν περὶ τὴν νότιον ὑπώρειαν τῆς Κυλλήνης.

Στερεὰ Ἑλλάς.

1. Νομοὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Απ. Ἐκ 5 ἐπαρχιῶν Ἀττικῆς, Αἰγίνης, Μεγαρίδος, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Απ. Ἀθῆναι, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα λαμπρὰ ἀρχαῖα μνημεῖα εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τὸν Παρθενῶνα, τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης, τὰ Προπύλαια καὶ τὸ Ερέχθειον· ἐκτὸς δὲ τὸ Θησεῖον, τὴν λεγομένην Πύλιν τῆς Ἀγορᾶς, τὸν πύργου τοῦ Κυρρήστου, τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους, τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ κτλ. νέα δὲ οἰκοδομήματα τι ἀνάκτορα, τὸ πανεπιστήμιον, τὸ Ἀρσάκειον, τὸ πολιτικὸν καὶ τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, τὸ ὄρφανοτροφεῖον, τὸ τυφλοκομεῖον, τὸ Βαρβάκειον λύκειον, τὸ πολυτεχνεῖον, τὴν Ἰεζάρειον σχολήν, τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, τὴν ἀκαδημίαν, τὸ δημαρχεῖον κτλ. ἔχει δὲ καὶ πλῆθος ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, πτωχοκομεῖον, βρεφοκομεῖον καὶ 64 χιλ. κατοίκων.

Πειραιεύς, ἐπίγειον τῶν Ἀθηνῶν, πόλις ἐμπορικῆ ἔχουσα πολλὰ νηματοποιεῖα, πανοποιεῖα, καθελκῶν ἐργοστάσια καὶ γυτήρια σιδήρου, στρατιωτικὸν σχολεῖον, γυμνάσιον, καὶ 22 χιλ. κατ. Αἴγινα νῆσος, ἔχουσα ὠραῖον κλίμα, ὁμῶν. πόλιν καὶ 6 χιλ. κατ. ἀσχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν.

Ερ. Ποῖται ἄλλαι πόλεις ἢ κῶμαι τοῦ νομοῦ τούτου εἶνε ἀξίαι λόγου;

Απ. Μέγαρα, ἀρχαία πόλις καὶ πρωτ. τῆς Μεγαρίδος ἔχουσα 4 χιλ. κατ. ἀσχολουμένων ἤδη εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Κούλουρις ἢ Σαλαμίς, ἐπίσημος, διὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν (480 π. Χ.). Ἐν αὐτῇ μετεφέρθη ἡδὴ ὁ βασιλικὸς ναύσταθμος.

Θῆβαι, ἀρχαία ἐπίσ. πόλις. Λεβαδεία, ἔχουσα ἀξιόλογα νηματοποιεῖα· ἀμφότεραι αὐταὶ αἱ πόλεις εἶνε πρωτ. ὁμῶν. ἐπαρχιῶν. Εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐτι ὑπῆρχον καὶ αἱ διάσημοι πόλεις Πλάσαι, Λεῖψτρα, Θεσπιά, Ἐλατεία, Χαιρώνεια.

2. Νομός Φθιώτιδος και Φωκίδος.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος;
 Απ. Ἐκ 4, τῆς Φθιώτιδος, Λοκρίδος, Δωριδος Παρνασίδος.

Ερ. Τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Απ. Λαμία, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἀρχαία πόλις ἔχουσα φρούριον, γυμνάσιον καὶ 5400 κατ. Ὑπάτη, κώμη μὲ θερμά λουτρό. Θερμοπόλαι, ἐπίσημος θέσι· διὰ τὸν ἐνταῦθα θάνατον τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν 300 Σπαρτιατῶν. Ἀταλάντη, πρωτ. τῆς Λοκρίδος, ὠραῖον παράγουσα σῖτον. Γαλαξειδίον ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ, ἐπίσ. διὰ τὸ ναυτικὸν τῆς. Ἀμφισσα (4640 κατ.), πρωτ. τῆς Παρνασίδος ἐν τερπνῇ θέσει. Καστρί, μικρὰ κώμη ἐν ἧ σῶζονται τὰ ἐρείπια τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν. Λιδωρίκιον, κώμη ὄρεινή, πρωτ. τῆς Δωριδος.

3. Νομὸς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Απ. Ὁ νομὸς τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Μεσολογγίου, Ναυπακτίας, Τριχωνίας, Εὐρυτανίας, Βονίτσης, Βάλτου.

Ερ. Τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Μεσολογγιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα φρούριον ὄχυρόν ἐν δόξῳς ὑπερασπισθὲν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ 6200 κατ. Ἀργίριον (5220 κατ.) πρωτ. τῆς Τριχωνίας. Καρπενήσιον, ἐπίσημον διὰ τὰς ἐνταῦθα συμβάσας μάχας κατὰ τῶν Τούρκων. Βόνιτσα, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀβραχικοῦ κόλπου. Κραβασαράς, πρωτ. τοῦ Βάλτου ἐξάγουσα βαλανίδιον. Ναύπακτος, πρωτ. τῆς Ναυπακτίας ἔχουσα φρούριον καὶ καλὸν λιμένα.

4. Νομὸς Ἄρτης.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Ἀπ. Ὁ νομὸς Ἄρτης συνίσταται ἐκ 2 ἐπαρχιῶν Ἄρτης καὶ Τσουμέρκων.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Ἄρτης;

Ἀπ. Ἄρτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 5 χιλ. κατ. Ἀγναντα, πρωτ. τῶν Τσουμέρκων. Καλαρρῦτσι, ἄλλοτε ἐπίσημ. κωμόπολις.

5. Νομὸς Τρικάλων.

Ἐρ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Ἀπ. Ὁ νομὸς τῶν Τρικάλων συνίσταται ἐκ 3 ἐπαρχιῶν, Τρικάλων, Καλαμπάκας καὶ Καρδίτσης.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Τρικάλων;

Ἀπ. Τρίκαλα, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα 5600 κατ. Καλαμπάκα, γεωργικὴ κωμόπολις· παρ' αὐτὴν εἶνε τὰ μοναστήρια ἐπὶ ἀποτόμων βράχων. Καρδίτσα, πρωτ. ἐπαρχίας. Φάρσαλος, ὅπου ἐνικήθη τὸ 48 π. Χ. ὁ Πομπήσιος ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ κατελύθη ἡ Ῥωμαϊκὴ δημοκρατία.

Νομὸς Λαρίσσης.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Λαρίσσης ;

Απ. Λάρισσα ἐπὶ τοῦ Πηγνείου, ἀρχαία καὶ ἡ μεγαλύτερα πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἔχουσα περὶ τὰς 30 χιλ. κατ. Τύρναβος καὶ Ἀμπελάκια, ἄλλοτε ὀνομασταὶ διὰ τὰ ὑφάσματα των. Ἀγιά, ἔχουσα 7 χιλ. κατ. καὶ τρέφουσα πολὺ τὸν μεταξοσκώληχα.

Νομὸς Βώλου.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ Βώλου ;

Απ. Βῶλος, εὐλίμενος καὶ ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς Θεσσαλίας· Φεραὶ (νῦν Βελεστῖνον), πατρὶς Ῥήγα τοῦ Φεραίου τοῦ πρώτου μάρτυρος τῆς Ἑλλ. ἐπαναστάσεως· Ζαγορά, ἔχουσα ἀξιόλογα Ἑλλ. σχολεῖα. Ἀρμυρόν, ἐπίσημος κώμη διὰ τὸν καλὸν καπνὸν τῆς.

Πελοπόννησος.

1. Νομὸς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος ;

Απ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας συνίσταται ἐξ 6 ἐπαρχιῶν, Ναυπλίας, Ἀργολίδος, Κορινθίας Σπεστών, Ὑδρας, Κυθήρων.

Ερ. Τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις ;

Απ. Ναύπλιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ πόλις ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ, πρῶτην καθέδρα τοῦ βασιλείου, ἔχουσα 6 χιλ. κατ. Τίρυνς, παρά τὸ Ναύπλιον μὲ ἀρχαῖα πελασγικὰ τεῖχη· ἐνταῦθα εἶνε καὶ τὸ γεωργικὸν σχολεῖον. Ἄργος, πρωτ. ὁμων. ἐπαρχίας, ἀρχαία, ἐμπορικὴ καὶ γεωργικὴ πόλις ἔχουσα 10 χιλ. κατ. Ὑδρα νῆσος, ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 6500 κατ. καὶ Σπέτται νῆσος ἔχουσα 6500 κατ. κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου· ἀμφότεραι πρωτ. ὁμων. ἐπαρχιῶν εἶνε ὀνομασταὶ διὰ τὸ ναυτικὸν των, λίαν συντελέσαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνα.

Ερ. Εἰπέ μοι καὶ ἄλλας πόλεις τοῦ νομοῦ τούτου.

Απ. Πόρος νῆσος καὶ πόλις, ἔχουσα ὠραίους λεμονεῶνας καὶ λαμπρὸν λιμένα. Κόρινθος, ἀρχαία πόλις· ἀντ' αὐτῆς καταστραφείσης ὑπὸ σεισμοῦ τὸ 1858 κτίζεται ἤδη ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ ἡ Νέα Κόρινθος πρωτ. τῆς Κορινθίας. Τρίκκαλα, ἔχουσα περὶ τοὺς 1600 κατ.

Κύθηρα πρὸς Ν. τοῦ Μαλέα, νῆσος βουνώδης (13260

χιλ. κατ.) με ἑμῶν. πόλιν οὐ μακρὰν τῆς Θαλάσσης, πρωτ. ἑμῶν. ἐπαρχίας καὶ ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 440 κατ.

2. Νομοὶ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομὸς οὗτος;

Απ. Ὁ νομὸς τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος συνίσταται ἐκ 4 ἐπαρχιῶν, Πατρῶν, Καλαβρυτῶν, Αἰγιαλείας, Ἡλείας.

Ερ. Τοῦ νομοῦ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος ποταεῖ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις;

Απ. Πάτραι, πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα περὶ τὰς 25 χιλ. κατ. Αἴγιον, πρωτ. τῆς Αἰγιαλείας ἀρχαία πόλις ἔχουσα 5200 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν. Καλαβρυτα, μεσόγειος πόλις πρωτ. ἑμῶν. ἐπαρχίας· παρ' αὐτὴν εἶνε ἡ μονὴ Ἁγία Λαύρα καὶ τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἡ μεγαλειτέρα μονὴ τῆς Ἑλλάδος. Πύργος, πρωτ. τῆς Ἡλίδος, ἔχουσα 8650 χιλ. κατ.

3. Νομοὶ Μεσσηνίας.

Ερ. Πόσαι εἶνε αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Μεσσηνίας;

Απ. Ὁ νομὸς τῆς Μεσσηνίας συνίσταται ἐκ 5 ἐπαρχιῶν, Καλαμῶν, Μεσσήνης, Πυλίας, Τριφυλίας, Ὀλυμπίας.

Ερ. Ποταεῖ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Μεσσηνίας;

Απ. Καλάμαι παρὰ τὴν θάλασσαν, πρωτ. τοῦ νομοῦ, πόλις ἐμπορικὴ ἐξάγουσα σῦκα, ἔλαιον, μέταξον καὶ ἔχουσα 7 χιλ. κατ. Νησίον, πρωτ. τῆς ἐπαρχ. Μεσσήνης, γεωργικὴ πόλις ἔχουσα 6 χιλ. κατ. Ἀνδρίτσαινα, μεσόγειος κωμόπολις, πρωτ. τῆς Ὀλυμπίας με ἀξιόλογον βιβλιοθήκην. Κυπαρισσία, πρωτ. τῆς Τριφυλίας, ἔχουσα θέσιν μαγευτικὴν. Νεόκαστρον (Πύλος), πρωτ. τῆς Πυλίας ἐνταῦθα τὸ 1827 ἐπυροπολήθη ὑπὸ τῶν ἠνωμένων στόλων τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας ὁ Ὀθωμανικὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς στόλος καὶ ἐγένετο ἐλευθέρη ἡ Ἑλλάς. Μεθώνη καὶ Κορώνη, φρούρια τῆς Μεσσηνίας.

4. Νομοὶ Λακωνίας.

Ερ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Λακωνίας.

Απ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Λακωνίας εἶνε 4, Λακεδαίμονος, Οἰτύλου, Γύθειου, Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

Ερ. Ποταεῖ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Λακωνίας;

Απ. Σπάρτη ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα, πρωτ. τοῦ νομοῦ, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δ' ἀνεγείρει μνημὴ με πλατείας ὁδοὺς ἔχει 3500 κατ. Γύθειον, πρωτ. ἑμῶν. ἐπαρχίας καὶ ἐπίγειον τῆς Σπάρτης. Ἀρεόπολις (Ισιμίδα) παρὰ τὰς ὑπαιρείας τοῦ Ταυγέ-

του, πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου. Μονεμβασία, ὄχυρά πόλις κειμένη ἐπὶ νησιδίου ἠνωμένου διὰ γεφύρας μὲ τὴν ξηράν. Μολάοι, μεσόγειος κώμη πρωτ. τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηράς.

5. Νομός Ἀρκαδίας.

Ἐρ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας.

Ἀπ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας εἶνε 4, ἡ τῆς Μαντινείας, Γορτυνίας, Μεγαλοπόλεως, Κυνουρίας.

Ἐρ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας;

Ἀπ. Τρίπολις, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἐπὶ ὄροπεδίου, βιομήχανος καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 10 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν πρὸς Β. ἔκειτο τὸ πάλαι ἡ Μαντίνεια καὶ πρὸς Ν ἡ Τεγέα. Βαλτέτσιον, κώμη ὅπου τὸ πρῶτον τὸ 1821 οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους. Μεγαλόπολις, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δὲ ἄσημος γεωργικὴ κώμη. Δημητσάνα, πρωτ. τῆς Γορτυνίας ἔχουσα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Ἑλλ. σχολεῖον. Καρύταινα ἐπὶ ὑψηλῆς θέσεως, ἔχουσα ὄχυρόν φρούριον. Ἅγιος Πέτρος, ὄρεινὴ κωμόπολις ἔχουσα 3700 κατ. καὶ παράγουσα πολλὰς ὀπώρας. Ἄστρος, κώμη ἐν ἐφόρῳ πεδιάδι μὲ μικρόν τινα ὄρμον, ἐξ οὗ ἐξάγονται τὰ προϊόντα τῆς Κυνουρίας. Λεωνίδιον, πρωτ. τῆς Κυνουρίας ἔχουσα 4870 κατ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον.

Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου.

1. Νομός Εὐβοίας.

Ἐρ. Εἰπὲ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας.

Ἀπ. Αἱ ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας εἶνε 4, ἡ τῆς Χαλκίδος, Καρυστίας, Ξηροχωρίου, Σκοπέλου (α).

Ἐρ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας;

Ἀπ. Χαλκίς, ἀρχαία, ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ πόλις (6700 κατ.) εἰς τὸ δυτικὸν τῆς νήσου παρὰ τὴν σιδηρὰν γέφυραν, πρωτ. τοῦ νομοῦ. Νέα Ψαρά, ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Ἐρετρίας. Κόμη, πρωτ. τῆς Καρυστίας· πλησίον αὐτῆς ἐξορύσσονται ἀξιολογοὶ γαιάνθρακες. Κάρυστος, ἔχουσα ὄχυρόν φρούριον. Αἰδηψός, ἔχουσα ἀξιολόγα θερμά λουτρά. Ξηροχώριον, πρωτ. ὄμων. ἐπαρχίας, ἔχουσα 2800 κατ. Σκόπελος, νῆσος μὲ ὄμων. πόλιν πρωτ. ὄμων ἐπαρχίας τῶν Βορείων Σποράδων Σκιάθου, Σκύρου καὶ Ἀλονήσου.

(α) Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σκοπέλου ὑπάγονται αἱ νῆσοι αἱ καλούμεναι Βόρειοι Σποράδες.

2. Νομός Κυκλάδων.

Ερ. Ἐκ τίνων ἑπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομός Κυκλάδων;

Απ. Ὁ νομός τῶν Κυκλάδων συνίσταται ἐξ 7 ἑπαρχιῶν, Σύρου, Κέας, Τήνου, Ἄνδρου, Νάξου, Μήλου, Θήρας.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῶν Κυκλάδων;

Απ. Ἐρμούπολις ἢ Σύρος πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ἑλλάδος με λαμπρὰ δημόσια ἐκπαιδευτικά οἰκοδομήματα, ἔχουσα 27 χιλ. κατ. Τήνος νῆσος, πρωτ. ὁμων. ἑπαρχ. ἔχουσα ἀξιόλ. μάρμαρα καὶ τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἄνδρος νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἑπαρχίας ἔχουσα ἀξιόλογον ναυτικόν. Κέα νῆσος καὶ πόλις, πρωτ. ὁμων. ἑπαρχ. παράγουσα βαλανίδιον. Κύθνος νῆσος, ἐπίσημος διὰ τὰ θερμὰ αὐτῆς ὕδατα. Μύκονος νῆσος με ὁμών. πόλιν ἔχουσαν ἀξιόλογον ναυτικόν. Δῆλος νῆσος. τὸ πάλαι ἐπίσημος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος Νάξος νῆσος, με ὁμών. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἑπαρχ. ἔξαγουσα οἶνους καὶ τὸ ὄρυκτὸν σμυρίδα.

Σέριφος, Σίφνος, Πάρος, Ὠλίαςρος, Κίμωλος, Ἴος, Σίκινος, Φολέγανδρος, Ἄμοργός νῆσοι με ὁμων. κωμοπόλεις. Μῆλος νῆσος με ὁμών. πόλιν, πρωτ. ὁμων. ἑπαρχ. ἐπίσημος διὰ τὰ ὄρυκτά καὶ τὸν λιμένα της. Θήρα, ἱφαιστειώδης νῆσος με ὁμων. πόλιν πρωτ. ὁμων. ἑπαρχίας, ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους καὶ τὸ ἀξιόλογον ναυτικόν της.

Ἴόνιοι νῆσοι.

1. Νομός Κερκύρας.

Ερ. Εἰπὲ τὰς ἑπαρχίας τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας.

Απ. Ἐπαρχίαι τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας κυρίως (α) εἶνε 3, Κερκύρας, Παξῶν, Λευκάδος.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας;

Απ. Κέρκυρα νῆσος (78 χιλ. κατ.) με ὁμών. πόλιν πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἔχουσαν λίαν ὀχυρὰ φρούρια, εὐρύχωρον λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον, γυμνάσιον, σωφρονιστήριον, νοσοκομεῖον, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Σπυριδῶνος καὶ 16060 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 5 χιλ. εἶνε Ἑβραῖοι. Παξοὶ νῆσος, ἧς ἐπισ. κώμη εἶνε Γάτος, πρωτ. ἑπαρχίας, ἔχουσα ἀσφαλῆστατον λιμένα. Λευκάς, νῆσος βουνώδης (22 χιλ. κατ.) με ὁμών. πόλιν πρωτ. ἑπαρχίας, ἔχουσαν 2065 κατ.

(α) Ω: τετάρτη ἑπαρχία Κερκύρας ὀνομάσθη ἡ τοῦ Ὄρους.

2. Νομός Κεφαλληνίας.

Ερ. Ἐκ πόσων ἐπαρχιῶν συνίσταται ὁ νομός τῆς Κεφαλληνίας;

Απ. Ὁ νομός τῆς Κεφαλληνίας συνίσταται κυρίως ἐκ 2 ἐπαρχιῶν (α), τῆς Κραναίας καὶ Ἰθάκης.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κεφαλληνίας;

Απ. Κεφαλληνία (69 χιλ. κατ.), ἡ μεγαλειτέρα τῶν Ἰονίων νήσων πόλεις αὐτῆς Ἀργοστόλιον, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα γυμνάσιον, τὸν καλλίτερον λιμένα τῆς νήσου καὶ 7730 κατ. Ληξούριον, πόλις ἔχουσα Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 3820 χιλ. κατ. Ἡ Κεφαλληνία ἔχει καὶ ὄρος ὑψηλὸν καλούμενον Αἴνος, καὶ τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Γερασίμου.

Ἰθάκη, νῆσος βουνώδης (12230 χιλ. κατ.) με πόλιν Βαθύ, πρωτ. ἐπαρχίας ἔχουσαν Ἑλλ. σχολεῖον, ναυπηγεῖον καὶ 4670 κατ.

3. Νομός Ζακύνθου (β).

Ερ. Πόθεν συνίσταται ὁ νομός τῆς Ζακύνθου;

Απ. Ὁ νομός οὗτος συνίσταται ἐκ μιᾶς σχεδὸν νήσου τῆς Ζακύνθου (45 χιλ. κατ.), ἐπὶ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ πόλις Ζάκυνθος, πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα βιβλιοθήκην, τὸ σεπτογ λείψανον τοῦ ἁγίου Διονυσίου καὶ 17500 κατ. φιλοπονωτάτων.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπισ. τῆς Ἑλλάδος, ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα;

Απ. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἐπιφάνειαν 785 τετρ. μυρ. καὶ ὑπὲρ τὰ 2 ἑκατ. κατ. τῶν ὁποίων 750 χιλ. κατοικοῦσι τὴν Πελοπόννησον, 760 χιλ. τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, 230 χιλ. τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ 295 χιλ. τὰς Ἰονίους νήσους, πρεσβεύοντες τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν θρησκείαν διοικουμένην ὑπὸ πενταμελοῦς συνόδου ἀρχιερέων, πλὴν 20 χιλ. περίπου δυτικῶν κατοικούντων εἰς τὰς νήσους, 30 χιλ. μωαμεθανῶν καὶ 15 χιλ. Ἰβραίων· τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε μοναρχία συνταγματικὴ μετὰ μιᾶς Βουλῆς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει εἶνε εὐκραές καὶ ὑγραινόν, τὸ δὲ ἔδαφος εὐφορὸν, παράγον δημητριακοὺς καρπούς, σταφίδας, ἔλαιον, οἴνους, τυρόν, βούτυρον, σῦκα, ῥιζάριον, μέταξαν, βαλανίδιον, μέλι, καπνὸν κλπ. ἔχει δὲ καὶ θέσιν ἢ Ἑλλάς πρὸς φωσφάτην διὰ ναυτιλίαν καὶ ἔμποριον.

(α) Τῆς Κεφαλληνίας ὀνομάσθησαν ἔτι καὶ ἄλλαι δύο ἐπαρχίαι τῆς Σάμης, πρωτ. Αἰγιαλός, καὶ τῆς Πίλης πρωτ. Ληξούριον.

(β) Ὁ νομός οὗτος οἶν διηρέθη ἔτι εἰς ἐπαρχίας.

Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας.

Απ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, Μαυροβουνίου, Σερβίας, Ῥωμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τῆς Προποντιδος, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ τοῦ Ἴονίου πελάγους.

Ερ. Πῶς διαιρεῖται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ;

Απ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία διαιρεῖται εἰς δύο· 1 εἰς γῶρας ὅλως διόλου ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζόμενας· 2 εἰς ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίας.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ γῶραι αἱ ὅλως ὑπ' αὐτῆς ἐξουσιαζόμεναι ;

Απ. Ἡ Θράκη πρωτ. Κωνσταντινούπολις, ἡ Μακεδονία πρωτ. Θεσσαλονίκη, ἡ Ἡπειρος μετὰ τῆς Ἀλβανίας πρωτ. Ἰωάννινα καὶ αἱ νῆσοι αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ὑποτελεῖς εἰς αὐτὴν ἡγεμονίαι ;

Απ. Ἡ Βουλγαρία πρωτ. Σόφια, ἡ Ἀνατολικὴ Ῥωμανία πρωτ. Φιλιππούπολις, ἡ νῆσος Κρήτη πρωτ. Χανιά.

Ερ. Ποῖτα εἶνε τὰ ἐπισ. ὄρη τῆς Τουρκίας ;

γπ. Ὅρη τῆς Τουρκίας ἐπισ. εἶνε ἡ Ῥοδόπη καὶ ὁ Αἶμος εἰς τὴν Θράκην· ὁ Σκάρδος, ὁ Ὀρβηλος, τὸ Παγγαῖον, ὁ Ἀθως (Ἅγιον Ὄρος), ὁ Ὀλυμπος εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Ερ. Ποῖτοι εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ τῆς ;

Απ. Ἐπισ. ποταμοὶ τῆς Τουρκίας εἶνε ὁ Καλάμας (Θύαμις) εἰς τὴν Ἡπειρον, ὁ Ἀξιός καὶ ὁ Στρυμῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὁ Ἐβρος εἰς τὴν Θράκην, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. λίμναι τῆς Τουρκίας ;

Απ. Λίμναι αὐτῆς ἐπισ. εἶνε εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἡ Λαβεάτις καὶ ἡ Λυχνιδός, εἰς τὴν Ἡπειρον ἡ τῶν Ἰωαννίνων, καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν ἡ Ὀρεστιάς, ἡ Κερκινῆτις καὶ ἡ Βόλβη.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Θράκης ;

Απ. Κωνσταντινούπολις (Βυζάντιον), πρωτ. τοῦ κράτους εἰς θέσιν θαυμασίαν, ἔχουσα λαμπρότατον λιμένα, μέγιστον ἐμπόριον, λαμπρὰς Βυζαντινὰς οἰκοδομὰς, τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατ. κατ. Ἀδριανούπολις ἐπὶ τοῦ Ἐβρου, δευτέρα πόλις τῆς Τουρκίας ἔχουσα 130 χιλ. κατ.

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Μακεδονίας ;

Απ. Τῆς Μακεδονίας (2 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Θεσσαλονίκη,

εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἀλλ' ὀλίγον βιομήχανος ἔχουσα 90 χιλ. κατ. Βιτώλια, μεσόγειος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις, ἔχουσα περὶ τὰς 50 χιλ. κατ. Σέρραι, μεσόγειος πόλις παρὰ τὸν Στρυμόνα ἔχουσα 35 χιλ. κατ. Πρὸς Α. αὐτῆς κεῖται ἡ Χαλκιδικὴ χερσόνησος καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται πάμπόλλα μοναστήρια τῶν ὀρθοδόξων.

Ερ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας;

Απ. Τῆς Ἠπείρου πρωτ. εἶναι Ἰωάννινα ἐπὶ ὁμων. λίμνης, ἔχουσα γυμνάσιον, 19 χιλ. κατ. καὶ προάστεια ἀξιόλογα. Πρέβεζα εἰς τὸν Ἀμβραχικὸν κόλπον, ἔχουσα φρούριον ὄχυρόν καὶ 8 χιλ. κατ. Τῆς δ' Ἀλβανίας ἐπισ. πόλεις εἶνε Δουράτσον (πάλαι Ἐπίδαμνος), ὄχυρά, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Σκόδρα ἐπὶ τῆς Λαβεάτιδος λίμνης, πόλις ὄχυρά καὶ πρωτ. τῆς ἰδίως Ἀλβανίας, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. οἱ δὲ κάτ. τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας εἶνε 1,450,000.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Τουρκίας αἱ ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ αἱ πόλεις των;

Απ. Ἡ Λήμνος, ἡ Ἰμβρος, ἡ Σαμοθράκη καὶ ἡ Θάσος μὲ ὁμων. πόλεις· εἶνε δ' ἅπασαι ὄρειναι καὶ ὀλιγάνθρωποι.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Βουλγαρίας;

Απ. Σόφια, λίαν ὄχυρά πόλις, πρωτ. τῆς Βουλγαρίας ἔχουσα 25 χιλ. κατ. Σοῦμλα, ὄχυρωτάτη εἰς τὰς ὑπερείας τοῦ Αἴμου πόλις ἔχουσα 35 χιλ. κατ. Βάρνα, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Ἰϋξείνον, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. ἐν οἷς οἱ πλεῖστοι εἶνε Ἕλληνας, ἀξιόλογα διατηροῦντες Ἑλλ. σχολεῖα.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας;

Απ. Φιλιππούπολις ἐπὶ τοῦ Ἑβρου, πρωτ. τῆς ἡγεμονίας ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 40 χιλ. κατ. καὶ ἀξιόλογα Ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια. Ἐσκιζααρά, ἔχουσα 25 χιλ. κατ.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς νήσου Κρήτης;

Απ. Χανία (Κυδωνία), πρωτ. τῆς Κρήτης, ἔχουσα 7 χιλ. κατ. Ἡράκλειον (νῦν Κάστρον), ὄχυρωτάτη, εὐλίμενος καὶ ἔδρα τοῦ μητροπολίτου τῶν ὀρθοδόξων, ἔχουσα 20 χιλ. κατ. Ρεθύμνη, παράλιος πόλις ἔχουσα φρούριον καὶ 7 χιλ. κατ.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία, καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας;

Απ. Οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρωπ. Τουρκίας εἶνε 9 κατ. Τούτων τὰ μὲν 6 εκατόμ. διοικουῦνται ὑπὸ μονάχαυ ἀπολύτου τοῦ Σουλτάνου. τὰ δὲ 3 εκατόμ. ὑπὸ ὑποτελών εἰς αὐτὸν ἡγεμόνων, ὧν μόνον ὁ τῆς Βουλγαρίας ἐκλέγεται κατ' εὐθειαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Ερ. Ποιον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε θερπνόν καὶ ὑγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος εὐφορὸν εἰς γεννήματα, οἶνον, βίμβακα, καπνόν, ἔλαιον, ριζάριον, σπόγγους, κηρὸν κλ. ἀλλ' ἡ γεωργία εἶνε παρημελημένη, ἡ βιομηχανία ἐλαχίστη, καὶ μόνον τὸ εὐπόρονον τὸ ἐσωτερικόν καὶ ἐξωτερικόν ἀμαρᾶζει, γινόμενον πρὸ πάντων διὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ερ. Ἔχει κτήσεις ἐξωτερικὰς ἡ Τουρκία;

Απ. Ἡ Τουρκία ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν οὕτω δὲ τὸ ὅλον κράτος ἔχει πληθυσμὸν περὶ τὰ 34 ἑκατ. κατ.

Μαυροβούνιον.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Μαυροβουνίου;

Απ. Τὸ Μαυροβούνιον λίαν ὀρεινὴ χώρα ὀρίζεται ΒΑ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, ΝΑ. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, καὶ ΝΔ. ὑπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους καὶ τῆς Αὐστρίας.

Ερ. Ποία εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτοῦ;

Απ. Κεττίγη, κωμόπολις ὀρεινοτάτη ἐν ἧ ἑδρεύει ὁ ἡγεμῶν ἔχουσα 4 χιλ. κατ.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία καὶ ὁ πληθυσμὸς τοῦ κράτους.

Απ. Οἱ Μαυροβούνιοι περὶ τὰς 250 χιλ. εἶνε τὸ πλεῖστον σλάβοι ὀρθόδοφοι, διοικούμενοι στρατιωτικῶς ὑπὸ ἀνεξαρτήτου ἡγεμόνος μετὰ γερούσιας.

Ἰταλία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰταλίας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Ἰταλίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἑλβετία, πρὸς Ν. ἡ Μεσόγειος θάλασσα, πρὸς Α. ἡ Αὐστρία, τὸ Ἀδριατικόν καὶ τὸ Ἴόνιον πέλαγος, πρὸς Δ. ἡ Γαλλία καὶ ἡ Τυρρηνικὴ θάλασσα.

Ερ. Ἐκ πόσων κρατῶν αὕτη συνίσταται;

Απ. Ἡ Ἰταλία συνίσταται ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου, τῆς μικρᾶς δημοκρατίας τοῦ Ἁγίου Μαρίνου, καὶ ἐκ τῆς Μάλτας καὶ τινων παρ' αὐτὴν νήσων ὑποκειμένων εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου;

Απ. Τουρῖνον ἐπὶ τοῦ Πάδου, ὠραιοτάτη πόλις ἔχουσα περὶ τὰς 213 χιλ. κατ. Γένουα, ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Μεδιόλινα, πρωτ. τῆς Λομβαρδίας ἐν εὐφορωτάτῃ πεδιάδι μετὰ 200 χιλ. κατ. Φλωρεντία ἐπὶ τοῦ Ἄρνου, ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας, ὠραία πόλις ἔχουσα λαμπρὸν ἀρχαιολ. μουσεῖον καὶ 170 χιλ. κατ. Λιβόρνο, ἐμπορικὴ καὶ πλουσία πόλις εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν, ἔχουσα 100 χιλ. κατ. Ἀγκῶνα, πόλις ἐμπορικωτάτη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Ραβένα, παρὰ τὴν θάλασσαν, χρηματίσασα πρωτ. τῶν Παπῶν παρ' αὐτὴν κεί-

ται καὶ ἡ δημοκρατία τοῦ Ἁγίου Μαρίνου (8 χιλ. κατ.).
Ρώμη, ἐπὶ τοῦ Τιβέριως, πρωτ. τοῦ Ἰταλικοῦ κράτους, πάλαι μεγάλη πόλις μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν περίφημον ναὸν τοῦ ἁγίου Πέτρου, νῦν δ' ἔχει περὶ τὰς 280 χιλ. κατ. **Βονωνία**, ἐπίσ. διὰ τὸ πανεπιστήμιόν της. **Νεάπολις**, ἄλλοτε πρωτ. τοῦ βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν, ἡ μεγαλύτερα καὶ ὠραιότερα πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα λαμπρὸν λιμένα καὶ 450 χιλ. κατ. παρ' αὐτὴν εἶνε καὶ τὸ ἡραίστειον Οὔεσούβιος.

Παλέρμον, πρωτ. τῆς νήσου Σικελίας, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 220 χιλ. κατ. **Μεσσήνη** ἐπὶ τοῦ ὅμων πορθμοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικὴ πόλις μὲ 115 χιλ. κατ. **Βενετία**, εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἐκτισμένη ἐπὶ 64 νησιδίων εἶνε ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις πρωτ. ἄλλοτε ἰσχυρὰς δημοκρατίας, νῦν δ' ἔχουσα 130 χιλ. κατ.

Ερ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας ποῖαι νῆσοι ὑπάρχουσι;

Απ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας κεῖται ἡ νῆσος **Μάλτα** (150 χιλ.κατ.) μὲ πρωτ. **Βαλέτταν**, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰταλίας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἰταλίας εἶνε 2, 872 τετρ. μ.ρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 28 εκατ. καθολικοὶ τὴν θρησκείαν καὶ κυβερνοῦνται συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Ἰταλία ἔχουσα τὸ ὠραιότατον κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε εὐφορὸς εἰς δημομητριακοὺς καρπούς, οἶνον, ἔλαιον, λεμόνια, ζαχαροκάλυμον κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν, σιδηροδρόμους καὶ ἐκτεταμένον ἐμπόριον.

Ἰσπανία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰσπανίας;

Απ. Ἡ Ἰσπανία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῶν Πυρηναίων καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Ν. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τῆς Πορτογαλίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσ. πόλεις της;

Απ. **Μαδρίτη** ἐπὶ τοῦ **Μανσαναρέζου**, πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία πόλις ἔχουσα 340 χιλ. κατ. **Βαρκελόνη**, μεγάλη πόλις καὶ ἐμπορικὴ μὲ λιμένα εἰς τὴν Μεσόγειον. **Κορδοβή**, **Ἰσπαλις**, **Γρενάδα**, ἄλλοτε πρωτ. βασιλείων. **Γιβραλτάρ**, φρούριον ἀπέρητον πρὸς Ν. ἐπὶ τοῦ ὅμων πορθμοῦ, ἀνήκον εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς.

Ερ. Ἐχει νήσους ἡ Ἰσπανία;

Απ. Μάλιστα εἰς τὴν Μεσόγειον τὰς **Βαlearίδας** **Μεϊζονα** καὶ **Ελλάσσονα** καὶ τὴν **Ἰβικαν**.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ ὀρησκ. καὶ τὸ πολιτ. αὐτῆς;
 Απ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Ἰσπανίας εἶνε 4379 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. 17 ἑκατ. καθολικοί κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἰσπανίας;

Απ. Αὕτη διατεταμένη ὑπὸ σειρῶν ὁρέων ἔχει κλίμα εὐκράες, πλὴν τῶν νοτίων μερῶν, προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἀνέμου Σολανού. Τὸ δ' ἔδαφος, εἰ καὶ κακῶς καλλιεργημένον, παράγει ἀφθόνους ὀπώρας, οἶνον ἐξαιρετον, λαμπρὰ μαλλία, τὰ καλούμενα μερινά καὶ μέταξαν, καὶ ἔχει πλούσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου καὶ λαμπρὰ μάρμαρα.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐξωτερικαὶ κτήσεις τῆς;

Απ. Αὕτη ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἰς τὰς Ἀντίλλας καὶ τὴν Ὠκεανίαν.

Πορτογαλία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Πορτογαλίας;

Απ. Ἡ Πορτογαλία ὀρίζεται πρὸς Β. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Ἰσπανίας, πρὸς Δ. καὶ Ν. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Λισαβῶνα ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τάγου, πρωτ. τοῦ κράτους ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 280 χιλ. κατ. Ὀπόρτον ἐπὶ τοῦ Δουρίου, ἐμπορικὴ πόλις καὶ ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους τῆς.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ ὀρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα τοῦ κράτους;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 317 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. 4 1/2 ἑκατ. καθολικοί κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς;

Απ. Ἡ Πορτογαλία ἔχει κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, ἐπιτῆθειον διὰ τὴν ἀμπέλον, τὴν πορτοκαλίαν καὶ τὴν λεμονίαν, ἀλλὰ δὲν εἶνε καλῶς καλλιεργημένη.

Ερ. Ἔχει κτήσεις ἢ Πορτογαλία;

Απ. Μάλιστα εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Ὠκεανίαν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὰς νήσους αὐτῆς.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Γαλλία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Γαλλίας;

Απ. Ἡ Γαλλία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βυρείου θαλάσσης, τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Βελγίου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῶν Πυρρηναίων καὶ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγχης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, Ἑλβετίας καὶ Γερμανίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Παρίσιος ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα, πρωτ. τοῦ Κράτους, πόλις ὠραιωτάτη καὶ ἐμπορικωτάτη ἔχουσα περὶ τὰ 2 ἑκατ. κατ. περιφῆμους οἰκοδομὰς καὶ λαμπρότατον πανεπιστήμιον. Λυὼν ἐπὶ τοῦ Ῥοδανού, δευτέρα πόλις τῆς Γαλλίας κατὰ τε τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸν πληθυσμὸν. Βορδῶ, ἐπίση-

μος διὰ τοὺς οἴνους της. **Μασσαλία**, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον. **Τουλώ**, μεγάλη πόλις μὲ πολεμικὸν ναύσταθμον εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Γαλλίας;

Ἀπ. Αὕτη ἔχει ἐπιφ. 5292 τετρ. μυρ. καὶ κατ. 39 1/2 ἑκατ. δυτικούς, πλὴν 1 1/2 ἑκατ. διαμαρτυρομένων κυβερνᾶται δὲ δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γαλλίας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε συγκερασμένον καὶ ὁ ἀῆρ καθαρὸς καὶ ὑγιεινός· καὶ τὸ μὲν βόρειον μέρος της παράγει ἀφθόνας δημητριακοὺς καρποὺς καὶ τρέφει λαμπρὰ ποίμνια, τὸ δὲ ἀνατολικὸν καὶ δυτικὸν παράγει λαμπροὺς οἴνους, καὶ τὸ νότιον προφυλαττόμενον ὑπὸ τῶν βορείων ἀνέμων παράγει ἔλαιον, λεμόνια, καὶ πορτοκάλια· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεγίστην, καὶ ἐμπορίον ἐσωτερικόν, εὐκολυνόμενον διὰ τοῦ πλήθους τῶν διωρῶν καὶ τῶν σιδηροδρόμων της, καὶ ἐξωτερικὸν προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου πολεμικοῦ ναυτικοῦ της.

Ἐρ. Ποταί εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Γαλλίας;

Ἀπ. Ἡ καλλιτέρα αὐτῆς κτήσεις εἶνε τῇ Ἀλγέριον· ἀλλ' ἔχει καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς κτήσεις, εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Ἑλβετία.

Ἐρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἑλβετίας;

Ἀπ. Ἡ Ἑλβετία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Γαλλίας.

Ἐρ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. **Βασιλεία** ἐπὶ τοῦ Ῥήνου, λίαν ἐμπορικὴ πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφευρέθη καὶ τὸ χαρτίον. **Βέρνη**, ἀξιόλογος πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ἐδρεύει καὶ ὁ ὁμοσπονδιακὸς σύλλογος. **Γενεύη**, ὅπου ὁ Ῥοδανὸς ἐξέρχεται τῆς **Λεμάνης λίμνης**, πόλις ἐμπορικωτάτη.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Ἑλβετίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 403 τετρ. μυρ. κατοικεῖται δὲ ὑπὸ 2,700,000 κατ. καλθινιστῶν καὶ καθολικῶν, καὶ διαιρεῖται εἰς 27 μικρὰς πολιτείας, ἐχούσας ἰδίαις κυβερνήσεσι ἀριστοκρατικὰς καὶ δημοκρατικὰς· ἀλλ' αἱ ὑποθέσεις τῆς ὅλης Ἑλβετίας κανονίζονται ὑπὸ ὁμοσπονδ. αὐτῶν πολιτειῶν τούτων συνεδρίου.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἐνεκα τῶν πολλῶν ὀρέων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν οἱ κυρ. ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης· καὶ τῶν λιμνῶν της, εἶνε ἡ χώρα ψυχρὰ καὶ ἐπιτηδεία μόνον εἰς βοσκὰς· ὅθεν καὶ πολὺς ἐξάγεται τυρὸς καὶ βούτυρον· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ἀξιόλογον.

Βέλγιον καὶ Ὀλλανδία.

Ἐρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας;

Ἀπ. Τὸ Βέλγιον ὀρίζεται πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βορ. Θαλάσσης, τὸ δὲ βόρειον ὄριον αὐτοῦ κατέχει ἡ Ὀλλανδία.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἑπισ. πόλεις τοῦ Βελγίου;

Απ. Β ρ υ ξ ἔ λ λ α ι εἰς τὸ κέντρον τοῦ Βελγίου, πρωτ. αὐτοῦ ἔχουσα 190 χιλ. κατ. παρ' αὐτὰς κείται καὶ τὸ Βατερ-
λ ῶ ο ν, ἔπου τὸ τελευταῖον ἠττήθη ὁ μέγας Ναπολέων.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἑπισ. πόλεις τῆς Ὀλλανδίας;

Απ. Ἀ μ σ τ ε λ ὀ δ α μ ο ν ἐπὶ τοῦ Σουϊδέρη, ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Ὀλλανδίας, πλουσία καὶ ἐμπορικὴ ἔχουσα 290 χιλ. κατ. εἶνε δ' ἐκτισμένη ἐπὶ ὑγροῦ ἐδάφους. Ῥ ο τ ε ρ δ ἄ κ μ η ἐπὶ τοῦ Μεύση, συνήθως ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολ. τῶν κρατῶν τούτων;

Ἄπ. Τοῦ μὲν Βελγίου ἡ ἐπιφ. εἶνε 294 τετρ. στάδ. καὶ 5 1/2 ἑκατ. οἱ κάτ. ἅπαντες σχεδὸν καθολικοί· τῆς δὲ Ὀλλανδίας ἡ ἐπιφ. 373 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 4 1/2 ἑκατ. ἅπαντες· σχεδὸν καθολικιστῆ· ἀμώτεροι δὲ οἱ λαοὶ κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε ἐν γένει ὑγρὸν, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος λίαν εὐσπορον, παράγον δημητρ. καρπούς, καννάβιον, καπνὸν κλ. ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα σιδήρου καὶ γαιανθράκων. Ἀμώτεροι δ' αἱ χῶραι καὶ ἰδίως τὸ Βέλγιον ἔχουσι βιομηχανίαν καὶ ἐμπορίων ἀκμαίον.

Ερ. Ἐγούσιν αὐταὶ κτήσεις ἐξωτερικῶς;

Απ. Ἡ Ὀλλανδία μόνον ἔχει κτήσεις εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας;

Απ. Ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, τῆς Δανίας καὶ τῆς Βορ. Θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ὀλλανδίας τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Γαλλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας.

Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡδὴ ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία;

Απ. Αὕτη συνίσταται ἐξ 26 διαφόρων κρατῶν.

Ερ. Εἰπέ τὰ κράτη τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Απ. Τῶν 26 κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας 4 εἶνε βασιλείαι ἡ Πρωσσία, Σαξωνία, Βαυαρία, Βυρτεμβέργη, 18 διάφορα δουκάτα, 3 ἐλεύθεραι πολιτεῖαι ἡ Βρέμη, ἡ Λυβέκη καὶ τὸ Ἀμβούργον, καὶ αἱ κτήσεις τῆς Ἀλσατίας καὶ Λοραίνης.

Ἐρ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισημ. πόλεις τῶν κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας;

Ἄπ. Τῆς Βαυαρίας (5 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶναι Μόναχον, ἐκ τῶν ὠραιότερων πόλεων τῆς Εὐρώπης ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ 230 χιλ. κατ. Τῆς Σαξωνίας (2 1/4 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Δρέσδη, ἔχουσα 197 χιλ. κατ. τῆς Βυρτεμβέργης (1 9/10 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Στουτγάρδη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Βάδης (1 1/2 ἑκατ. κατ.) πρωτ. Καλσρούη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Ἑσσης πρωτ.

Δαρμστάτη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τοῦ Ὀλδεμβούργου, πρωτ. Ὀλδεμβούργον· αἱ δ' ἐλεύθεραι πολιτεῖαι ἔχουσιν ὁμων. πρωτευούσας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Πρωσσίας;

Ἄπ. Τῆς Πρωσσίας (29 ἑκατ. κατ.) ἐπισ. πόλεις εἶνε Βερολῖνον, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατ. κατ. Δάντσεικον πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Οὐίστούλα, πόλις ὠραία καὶ ἐμπορική. Ποτσδάμη ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος ἡ δευτέρα πόλις τῆς Πρωσσίας. Βρεσλαύα, λίαν ἐμπορική καὶ βιομηχανος καὶ ἡ τρίτη πόλις τῆς Πρωσσίας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας;

Ἄπ. Οἱ κάτ. τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας εἶνε περὶ τὰ 45 ἑκατ. καὶ εἰς μὲν τὰ βόρεια κράτη ἐπικρατεῖ ὁ λουθηρανισμός, εἰς δὲ τὰ νότια ἡ καθολικὴ θρησκεία· τὸ δὲ κλίμα τῆς Γερμανίας εἶνε εἰς τὰ βόρεια ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν καὶ τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ἀπὸ ἔλη, τὸ δὲ κεντρικὸν καὶ νότιον ἔχει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγιστόν, παράγον οἶνον καὶ σίτον ἔχει δὲ καὶ ἀφθόνους βοσκάς. Τὰ δὲ ὄρη αὐτῆς ἔχουσι μεταλλεῖα χαλκοῦ, τοπαζίου καὶ σιδήρου, τὸν ὅποιον καλῶς ἐργάζονται οἱ Γερμανοί.

Αὐστρία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αὐστρίας;

Ἄπ. Ἡ Αὐστρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ Γερμανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Μαυροβουνίου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βαυαρίας καὶ Ἑλβετίας, καὶ πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, τῆς Σερβίας καὶ τῆς Ῥωμουσίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς;

Ἄπ. Βιέννη ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία καὶ μεγαλοπρεπῆς πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὸ 1 ἑκατ. κατ. Πράγα μὲ 190 χιλ. κατ. πρωτ. τῆς Βοεμίας. Πέστα πρωτ. τῆς Οὐγγαρίας. Τεργέστη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κράτους, ἔχουσα 120 χιλ. κατ. ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπιφ. τὸν πληθ. τὴν θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῆς Αὐστρίας.

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 6538 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. 39 ἑκατ. καθολικοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ὀρθόδοξοι καὶ διαμαρτυρούμενοι τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε συνταγματικὴ αὐτοκρατορία.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἄπ. Ἡ Αὐστρία συνιστάμενη ἐκ τῆς ἰδίως Αὐστρίας, Βοεμίας, Μοραβίας, Οὐγγαρίας, Κροατίας, Σλαβονίας Τρανσυλβανίας, Γαλιτίας, Ἰλλυρίας καὶ Δαλματίας Βοσνίας καὶ Ἐρζεγοβίνης ἔχει ἐν γένει κλίμα συγκερασμένον καὶ ὑγιστόν καὶ ἔδαφος παράγον ἀφθονον σίτον, οἶνον, καπνὸν καὶ λαμπρὰν κτηνοτροφίαν.

Σερβία.

Ἐρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σερβίας;

Ἄπ. Ἡ Σερβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωμουνίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημ. πόλεις τῆς Σερβίας;

Ἄπ. Βελιγράδιον ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως πρωτ. τοῦ κράτους, ἔχουσα ὄχυρά φρούρια, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 50 χιλ. κατ. Σεμένδρια, ἀρχαία πρωτ. τῆς Σερβίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία, τὸ πολίτευμα καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς;

Ἄπ. Οἱ Σέρβοι (1 1/2) ἑκατ. κατ.) σλαβικῆς καταγωγῆς εἶνε χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματικῆς βασιλείας μετὰ Βουλῆς καὶ Γερουσίας.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Σερβίας εἶνε ὑγιεινόν, τὸ δὲ ἔδαφος λίαν εὐφορον παράγον δημητριακοῦ καρποῦ καὶ τρέφον πολλὰ ποίμνια καὶ μάλιστα χοίρους.

Ῥωμουνία.

Ἐρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ῥωμουνίας;

Ἄπ. Ἡ Ῥωμουνία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας καὶ Ῥωσσίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σερβίας καὶ Αὐστρίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημ. πόλεις τῆς;

Ἄπ. Βουκουρέστιον, πρωτ. τῆς Ῥωμουνίας, ἐμπορικὴ πόλις, ἔχουσα 200 χιλ. κατ. Ἰβραίλα ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 40 χιλ. κατ. ἐξ ὧν εἶνε πολλοὶ Ἕλληνες ἔχοντες ἀξιόλογα Ἑλλ. ἐκπαιδευτήρια. Γαλάζιον ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἔχουσα μέγα ἐμπόριον καὶ 80 χιλ. κατ. ἐν οἷς εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες ἔχοντες λαμπρὰ Ἑλλ. σχολεῖα. Ἰάσιον, ἄλλοτε πρωτ. τῆς Μολδαβίας ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 80 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία, τὸ πολίτευμα καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς γῶρας;

Ἄπ. Οἱ Ῥωμοῦνοι (5 1/2) ἑκατ. κατ.) καταγωγῆς Ῥωμαϊκῆς εἶνε ὀρθόδοξοι κυβερνώμενοι ὑπὸ συνταγματικῆς βασιλείας καὶ Βουλῆς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ῥωμουνίας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωμουνίας εἶνε λίαν ὑγιεινόν, τὰ δὲ προϊόντα αὐτῆς δημητριακοῦ καρποῦ καὶ ἀξιόλογος κτηνοτροφία.

ΒΟΡΕΙΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Μεγάλη Βρεττανία.

Ἐρ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Μεγάλη Βρεττανία;

Ἄπ. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία, κειμένη πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίως Βρεττανίας ἢ Ἀγγλίας μετὰ τῆς Σκωτίας, τῆς Ἰρλανδίας καὶ πολλῶν ἄλλων μικρῶν νήσων.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ερ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Απ. Λονδῖνον ἐπὶ τοῦ Ταμῆσεως, πρωτ. τοῦ κράτους, ἡ μεγαλειτέρα, πλουσιωτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κόσμου, ἔχουσα ὑποβρυχίους ὁδούς, λαμπρὰ δημόσια οἰκοδομήματα καὶ ὑπὲρ τα 3,850,000 κατ. Λιβερπούλη, πόλις ἐμπορικωτάτη. Μαγχεστέρη καὶ Βιρμιγγάμη, μεγάλαι καὶ λίαν βιομήχανοι πόλεις. Ἐδιμβούργον, πρωτ. τῆς Σκωτίας μεγάλη πόλις, ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος. Δουβλίνον, πρωτ. τῆς Ἰρλανδίας, πόλις ἐμπορικωτάτη καὶ βιομήχανος.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ἢ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ τὸ πολ. τῆς Βρεττανίας;

Απ. Ἡ Βρεττανία ἔχει ἐπιφ. 3400 τετρ. μυρ. καὶ 34 ἑκατ. κατ. πρεσβευόντων ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ τὴν Ἀγγλικανικὴν, ἐν δὲ Σκωτίᾳ τὴν πρεσβυτεριανὴν, καὶ ἐν Ἰρλανδίᾳ τὴν καθολικὴν θρησκείαν· πολίτευμα δ' ἔχει συνταγματικὴν μοναρχίαν μετὰ δύο βουλῶν τῶν λόρδων καὶ τῶν κοινοτήτων.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Απ. Ἡ Βρεττανία χώρα νεφελώδης, ὑγρὰ καὶ ψυχρὰ, εἶνε λίαν εὐφορὸς ἔχουσα μεταλλεῖα σιδήρου, χαλκοῦ, κασιτέρου, μολύβδου, γαιανθράκων, μερίστην βιομηχανίαν, ἀπέραντον ἐμπόριον, ἀπείρους σιδηροδρόμους καὶ τὸν μεγαλειτέρον στόλον τοῦ κόσμου.

Ερ. Ἡ Μεγ. Βρεττανία ἔχει ἐξωτερικὰς κτήσεις;

Απ. Αὕτη ἐξουσιάζει εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους καὶ εἰς ὅλας τὰς θαλάσσας εὐρυχώρους γαίας καὶ ἀπείρους νήσους, κατοικοιμένας ὑπὸ 200 ἑκατ. κατ.

Δανία.

Ερ. Ποῦ κεῖται ἡ Δανία;

Απ. Ἡ Δανία κεῖται εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Βαλτικῆς. συνισταμένη ἐκ τῆς Ἰουτλανδίας, τῶν νήσων Σηλανδίας, Φιννίας, Ἰσλανδίας, Φεροῶν καὶ ἄλλων πολλῶν νήσων.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπισ. αὐτῆς πόλις;

Απ. Κοπεγχάγη ἐπὶ τῆς Σηλανδίας, πρωτ. τοῦ κράτους, ὄχυρὰ καὶ ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ 235 χιλ. κατ.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ἢ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ τὰ πολίτ. τῆς γῶρας;

Απ. Ἡ Δανία ἔχει ἐπιφάνειαν 914 τετρ. μυρ. καὶ 1,900,000 κατ. λουθηρανῶν, πολίτευμα δὲ συνταγματικὴν μοναρχίαν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία τῆς γῶρας καὶ αἱ ἐξωτερικὰι κτήσεις τῆς;

Απ. Αἱ νήσοι τῆς Δανίας ἔχουσι κλίμα συγκερασμένον καὶ εὐφορώτατον εἰς σίτον, λιναρίον, κλ. ἡ Ἰουτλανδία εἶνε ψυχρὰ καὶ ἐλώδης, ἡ δὲ Ἰσλανδία διὰ τὸ ψυχρὸς τῆς οὐτε δένδρα ἔχει μεγάλα· καλλιεργοῦνται ὄμως καὶ ἐν αὐτῇ τὰ γεωμήλα.

Σουηδία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Σουηδίας.

Απ. Ἡ Σουηδία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Ῥωσσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ· διαιρεῖται δὲ εἰς ἰδίως Σουηδίαν, Νορβηγίαν καὶ τὰς ὑπ' αὐτὴν νήσους.

Ερ. Ποτα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις καὶ αἱ νῆσοι ;

Απ. Στοκχόλμη, πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα 160 χιλ. κατ. Χριστιανία, πρωτ. τῆς Νορβηγίας. Νῆσοι δ' αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ἡ Γοτθλάνδη εἰς τὴν Βαλτικὴν, καὶ αἱ Λοφ-
δαί εἰς τὸν Βόρειον ὠκεανόν.

Ερ. Ποταί εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς ;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 7600 τετρ. μωρ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 6 ἑκατ. πρεσβεύοντες τὴν λουθηρανικὴν θρησκείαν καὶ κυβερνῶμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Σουηδίας εἶνε ψυχρὸν καὶ τὸ ἔδαφος ὀλίγον εὐφορον καὶ πλήρες λιμνῶν. ἡ δ' ὄρεινὴ Νορβηγία ἔχει δάση παράγοντα ξυλικὴν πρὸς ἐμπορίαν· τὸ δὲ βόρειον αὐτῆς κατοικεῖται ὑπὸ τῶν Λαπῶνων, ἀνθρώπων δυσειδῶν καὶ μικροῦ ἀναστήματος· ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καὶ αἱ βέναι, ζῶα φορητὰ καὶ ἄλλως χρήσιμα διὰ τὸ γάλα, τὸ δέρμα καὶ τὸ κρέας τῶν. Ἐχει δὲ ἡ χώρα καὶ μεταλλεῖα, χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ σιδήρου.

Ῥωσσία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ῥωσσίας ;

Απ. Ἡ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου καὶ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σουηδίας, τῆς Βαλτικῆς, τῆς Γερμανίας τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ῥωμουνίας.

Ερ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Ῥωσσίας ;

Απ. Πετρούπολις, πρωτ. τῆς αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ Νεῦα μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς, ἔχουσα 670 χιλ. κατ. Μόσχα εἰς τὸ κέντρον, ἀρχ. πρωτ. τοῦ κράτ. μὲ 600 χιλ. κατ. Ὁδησός, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὸν Εὐξείνον. Σεβαστούπολις ἐπὶ τῆς Κριμαίας μὲ λαμπρὸν λιμένα καὶ ὀχυρὰ φρούρια. Βαρσοβία, πρωτ. τῆς Πολωνίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις.

Ερ. Εἶπέ μοι τὴν ἐπιφ. τὸν πληθ. τὴν θρησκ. καὶ τὸ πολίτ. τῆς Ῥωσσίας.

Απ. Αὕτη ἔχει ἐπιφ. 55,000 τετρ. μωρ. καὶ ὑπὲρ τὰ 74 ἑκατ. κατ. ὀρθοδ. ἄλλ' ἐν Πολωνίᾳ εἶνε δυτικοὶ καὶ ἐν Φιννίᾳ λουθηρανοί, ἐν δὲ τῇ Κριμαίᾳ καὶ τῇ Καυκασίᾳ Ῥωσσία πολλοὶ μωαμεθανοί· τὸ δὲ πολίτ. εἶνε μοναρχία ἀπόλυτος.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωσσίας εἶνε ψυχρὸν, καὶ τὸ μὲν νότιον μέρος λίαν εὐφορον εἰς ὄσπον, λινάριον, καπνόν, κλ. τὸ δὲ βόρ. ἄφορον, τὸ ἀνατολικὸν δασώδες καὶ τὸ νοτιανατολικὸν πλήρες ἐρήμων· τὰ δ' Οὐράλια ὄρη περιέχουσι μεταλλεῖα χρυσοῦ, πλατίνης, χαλκοῦ, σιδήρου, ἀδαμάντων, κλ.

Ερ. Ποταί εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Ῥωσσίας ;

Απ. Αὕτη ἔχει κτήσεις μόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

ΑΣΙΑ.

Ερ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσία ;

Απ. Ἡ Ἀσία κατέχουσα τὸ ΒΑ. τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς

Ρωσσίας, τοῦ Εὐξείνου, τῆς Προποντίδος τῆς Μεσογείου, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἰερυθρᾶς θαλάσσης·

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσίας μεθ' ὅλων τῶν νήσων τῆς εἶνε 420,000 τετρ. μιλ. ἔχει ἔτι ἐρήμους πολλάς. Τὸ βόρειον τῆς χώρας τὸν χειμῶνα εἶνε ψυχρότατον καὶ τὸ θέρος θερμότατον, τὸ Δ. καὶ Α. ἔχουσι κλίμα γλυκὸ καὶ υγιεινόν, συντελοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας, τοῦ βάμβακος καὶ τῶν ἀξιολ. ὄπωρων· τὸ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. ἔχει δύο ὥρας τοῦ ἔτους τὴν ζῆραν καὶ τὴν βροχερᾶν. Ἐνταῦθ ἡ βλάστησις εἶνε μεγίστη· ὄθεν ἀδύναται ἐν αὐτῇ ἡ καφέα, τὸ ζαχαροκάλαμον τὸ τέφον καὶ ἄλλα πολύτιμα φυτὰ.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀσίας εἶνε περὶ τὰ 785 ἑκατ. διαιρούμενοι εἰς λευκοὺς, κιντρίνους καὶ τινας μαύρους εἰς τὰς νοτίους νήσους. Καὶ εἰς μὲν τὰ δυτικὰ αὐτῆς ἐπικρατεῖ ὁ μωαμεθανισμὸς, ὁ Ἰουδαϊσμὸς καὶ ὁ χριστιανισμὸς· εἰς δὲ τὸ Ἰνδοστάν, τὴν Ἰνδοκίην, τὴν Κίην καὶ Ἰαπωνίαν ἡ θρησκεία τοῦ Βράμα καὶ Βούδα· ἄλλ' εἰς τὴν Κίην καὶ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ ἡ τοῦ Κομφουκίου

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἡ Ἀσία;

Απ. Ἡ Ἀσία διαιρεῖται εἰς 11 μέρη, τὴν Ἀσιατικὴν Ῥωσίαν, τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν, τὴν Περσίαν, τὸ Ἀφγανιστάν, τὸ Βελουτζιστάν, τὸ Τουρκεστάν, τὴν Κίην, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Ἰνδοκίην, τὸ Ἰνδοστάν καὶ τὴν Ἀραβίαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς θάλασσα;

Απ. Ἐπισ. θάλασσα αὐτῆς ὑπὸ μὲν τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ σχηματιζόμενοι εἶνε ἡ Βερίγγειος, ἡ Ὀχοτσκικὴ, ἡ Ἰαπωνικὴ, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Σινικὴ θάλασσα· ὑπὸ δὲ τῆς Μεσογείου ἡ Εὐξείνικη Πόντος, τὸ Αἰγαῖον, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισ. κόλποι τῆς;

Απ. Κόλποι ἐπισ. αὐτῆς εἶνε ὁ Ὄβις εἰς τὸ βόρ. τῆς Σιβηρίας, ὁ τοῦ Τογγίνου καὶ τοῦ Σιάμ εἰς τὴν Ἰνδοκίην, ὁ Βεργαλικὸς, ὁ Ὀμαρικὸς καὶ ὁ Περσικὸς εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς ἐπισ. αὐτῆς πορθμούς.

Απ. Πορθμοὶ αὐτῆς εἶνε ὁ Βερίγγειος, ἐνώων τὸν Βόρειον μὲ τὸν Μέγαν ὠκεανόν· ὁ Ὀρμούζιος, ἐνώων τὸν Ὀμαρικὸν μὲ τὸν Περσικὸν κόλπον· ὁ τοῦ Βαβελ-μαρδὲθ, ἐνώων τὴν Ἐρυθρὰν μὲ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν· Ἰσθμὸς δὲ ὁ τοῦ Σουέζ, ἐνώων τὴν Ἀσίαν μὲ τὴν Ἀφρικὴν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Ἀσίας;

Απ. Ἡ Μικρὰ Ἀσία ἢ Ἀνατολή, ἡ Ἀραβία, τὸ Ἰνδοστάν, ἡ Ἰνδοκίη, ἡ Μαλάκα, ἡ Κορέα καὶ ἡ Καμπούσια.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ὄρη;

Απ. Ὄρη ἐπισ. αὐτῆς εἶνε εἰς τὰ Δ. τὰ Οὐράλια καὶ ὁ Καύκασος, τὰ Ἀλταῖα καὶ τὰ Σταρόβια εἰς τὸ νότιον τῆς Σιβηρίας, τὰ Ἰμαλάια τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς σφαιρῆς (8700 μέτρ.) εἰς τὸ νότιον τῆς Κίνας, τὰ Γαταῖα εἰς τὸ Ἰνδοστάν, τὸ Ἀραράτ καὶ ὁ Ταῦρος εἰς τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῆς ἀκρωτήρια;

Απ. Ἀκρωτήρια αὐτῆς ἐπισ. εἶνε τὸ Ἀνατολικὸν καὶ τὸ Ἰο-

φειον εις την Σιβηρίαν, τὸ Κομορτόν εις τὸ Ἰνδοστάν. καὶ τὸ Μόκαδον εις την Ἀρχίαν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. αὐτῆς ποταμοί;

Ἀπ. Ποταμοὶ αὐτῆς ἐπισ. εἶνε ὁ *Λέρας*, ὁ *Ιερειάσ* καὶ ὁ *Ὁθις* ἐκβάλλοντες εις τὸν Βόρ. ὠκεανόν, ὁ *Τίγρις* καὶ ὁ *Εὐφράτης* εις τὸν Περσικὸν κόλπον, ὁ *Ἰνδὸς* εις τὸν Ὀμανικόν, ὁ *Γάγγη* εις τὸν Βεγγαλικόν, ὁ *Κοάγγος* εις τὴν Κυανὴν, ὁ *Ὀάγγος* εις τὴν Κιτρίνην, καὶ ὁ *Ἀμούρ* εις τὴν Ἰαπωνικὴν θάλασσαν.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισ. λίμνας τῆς Ἀσίας.

Ἀπ. Λίμνη ἐπισ. τῆς Ἀσίας, πλὴν τῆς *Κασπίας*, εις τὸ βόρειον τῆς Ἀρχίης εἶνε ἡ *Νεκρά θάλασσα*, εις τὸ Τουρκεστάν ἡ *Ἀράλη*, καὶ εις τὸ νότιον τῆς Σιβηρίας ἡ *Βαϊκάλη*.

Ἀσιατικὴ Ῥωσία.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσία;

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Β. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, τῆς Περσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κίνας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῶν Οὐρκλιῶν ὀρέων, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς;

Ἀπ. Αὕτη συνισταμένη ἐκ τῆς Σιβηρίας (8 ἑκατ. κατ.) καὶ τῆς Κυρκασίου Ῥωσίας (5 ἑκατ. κατ.) ἔχει πόλεις *Τοβόλσκην* πρωτ. τῆς Σιβηρίας καὶ *Τυφλίδα*, πρωτ. τῆς Κυρκασίου Ῥωσίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκ. τὸ ἔθνος, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἐμπόρ. τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 165 χιλ. τετρ. μιλ., αἱ δὲ κάτ. 13 ἑκατ. χριστιανοὶ ὀρθόδοξοὶ καὶ εἰδωλολάτραι τῆς Σιβηρίας τὸ βόρειον εἶνε ἐλλῶδες, πλῆρς πάγων καὶ ἐρήμων, τὸ δὲ νότιον λίαν εὐφορον παράγει καὶ βαθέنيον ἔχει δὲ καὶ ἐμπόριον γουναρικῶν, τὸ μόνον σχεδὸν προϊόν τῶν βορειῶν χωρῶν.

Ἀσιατικὴ Τουρκία.

Ἐρ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Κυρκασίου Ῥωσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀραβίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Περσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Προποντίδος, τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Μεσογείου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ταύτης ἐπισ. πόλεις εἶνε *Σμύρνη*, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 160 χιλ. κατ. *Χαλέπιον*, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις εις τὴν Συρίαν. *Δαμασκός*, ἡ βιομηχανικωτέρη πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ἔχουσα 150 χιλ. κατ. *Ιερουσαλήμ*, πρωτ. τῆς Παλαιστίνης, ὅπου ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ Σωτῆρος.

Βαγδάτιον εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐμπορικωτάτης πόλις.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Νῆσοι αὐτῆς εἶνε ἡ *Χίος* μὲ δμών. πρωτ. ἔχουσιν γυμνάσιον· παράγει δὲ καὶ οἶνον ἐξαιρετόν καὶ μαστίχην. *Ψαρά*, ἐπίσημος ἐπὶ τῆς Ἑλλ. ἐπικναστάσεως διὰ τὸ ναυτικόν τῆς. *Λέσβος*, εὐφορος νήσος παράγουσα ἔλαιον, ὀπώρας καὶ ἄλλα προϊόντα· ταύτης πρωτ. εἶνε *Μιτυλήνη*, ἔχουσα ἀξιόλογα σχολεῖτ. *Σάμος*, παράγουσα οἶνους καὶ σταφίδας. *Ρόδος*, ἡ ὠραιότερα τῆς Ἀνατολῆς νῆσος μὲ δμών. πρωτ. *Κύπρος* μεγάλη νῆσος (180 χιλ. κατ.), παράγουσα βάμβακα, σῖτον, οἶνον, ἔλαιον καὶ ἔχουσα πρωτ. τὴν *Λευκωσίαν*. Ἡ νῆσος αὕτη ἀπὸ τοῦ 1878 διὰ συνθήκης ἐπὶ ὠρισμένη ἐνικασίῳ ἀποζημιώσῃ παρεχωρήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας εἶνε 12,350 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 16 1/2 ἑκατ. ὑποκείμενοι εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Ἑυρωπαϊκῆς Τουρκίας. Τούτων οἱ πλείστοι εἶνε χριστιανὸὶ ὀρθόδοξοι, οἱ δ' ἄλλοι μωαμεθανοί, ὀλίγοι Ἰσραηλίται καὶ τινες εἰδωλολάτραι. Ἡ γῶρα ἅπανα μετὰ τῶν νήσων εἶνε εὐφορώρατη, καὶ ἔχει κλίμα θερπνὸν καὶ ὑγιεινόν.

Περσία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Περσίας;

Ἀπ. Ἡ Περσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κασπίης θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουχιστάν, καὶ πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Τεχεράν*, χειμερινὴ πρωτ. τοῦ Σάχου. ἔχουσα 82 χιλ. κατ. *Ισπαχάν*, ἡ δευτέρη πόλις τοῦ κράτους.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 11000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 7 ἑκατ. ἅπαντες σχεδὸν μωαμεθανοί, διοικούμενοι ὑπὸ ἀπολύτου μονάρχου.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα ἡ εὐφορία καὶ ἡ βιομηχανία τῆς γῶρας;

Ἀπ. Ἡ γῶρα εἶνε ὀλίγον ὑψηλὴ καὶ ἐν μέρος αὐτῆς καλύπτεται ὑπὸ ἐρημῶν, ἀλλὰ παράγει ἀφθονον οἶνον, σῖκα, ἀπῖδια, χρυσόμηλα, διαμάσκηνα κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ξιφῶν καὶ ταπήτων καὶ ἀξιόλογον κτηνοτροφίαν.

Ἀφγανιστάν καὶ Βελουχιστάν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουχιστάν;

Ἀπ. Τὸ Ἀφγανιστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Τουρκεστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περσίας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Βελουχιστάν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καβοῦλ*, πρωτ. τοῦ Ἀφγανιστάν· *Κελάτ*, πρωτ. τοῦ Βελουχιστάν.

- Ἔρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ ὄρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;
 Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 7307 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 6 ἑκατ. μωσ-
 μεθανοὶ διοικούμενοι ὑπὸ ἀπολύτων ἡγεμόνων.
 Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν;
 Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε εὐκραές, τὸ δ' ἔδαφος παράγει σίτον, βιάμβακα,
 κατῶν κλ. ἔτι δ' ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου κλ.

Τουρκεστάν.

- Ἔρ. Περιγράψον τὸ Τουρκεστάν.
 Ἄπ. Τὸ Τουρκεστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σιβηρίας καὶ
 τῆς Ἀράλης λίμνης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περσίας, τοῦ Ἀφγανιστάν
 καὶ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς
 Κασπίας θαλάσσης.
 Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος;
 Ἄπ. Τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος εἶνε ἡ μεγάλη Βουχαρία ἔχου-
 σα, πόλιν Βουχάραν μεγάλην καὶ ἐμπορικὴν. Τὸ πλεῖστον δ' αὐτοῦ ὑπό-
 κείται ἤδη εἰς τοὺς Ῥώσους.
 Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτοῦ;
 Ἄπ. Τὸ κλίμα τοῦ Τουρκεστάν εἶνε ἐξαιρετόν, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφο-
 ρον, ἀλλ' ἔχει καὶ πολλὰς ἀμώδεις ἐρήμους, ἔτι δὲ καὶ μεσαλλεῖα χρυσοῦ,
 ἀργύρου καὶ πολυτίμων λίθων.

Κίνα

- Ἔρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Κίνας.
 Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Κίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Σιβηρία, πρὸς Ν. αἱ
 Ἰνδίαι, πρὸς Α. ἡ Ἰαπωνική, ἡ Κιτρινή καὶ ἡ Κυανῆ θάλασσα,
 πρὸς Δ. τὸ Τουρκεστάν.
 Ἔρ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Κίνα;
 Ἄπ. Ἡ Κίνα συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίως Κίνας, τῆς Μανσου-
 ρίας, τῆς Κορέας, τῆς Μογγολίας, τῆς Μικρᾶς Βουχαρίας, τοῦ
 Θιβέτ καὶ τοῦ Βουτάν.
 Ἔρ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτῆς;
 Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε Πεκίνον, ἔδρα τοῦ αὐτοκράτο-
 ρος ἔχουσα 1,600,000 κατ. Ναγκίην, ἐμπορικωτάτη πόλις.
 Ἔρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἢ ὄρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Κίνας;
 Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε σχεδὸν ἴση μὲ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κά-
 τοικοὶ 405 ἑκατ. τῆς κινρῆς φυλῆς, πρεσβεύοντες τὸν βουδισμόν καὶ διοι-
 κούμενοι ἀπολύτως ὑπὸ αὐτοκράτορος.
 Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος, τὰ προϊόντα καὶ ἡ βιομ. τῆς Κίνας;
 Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Κίνας εἶνε ποικίλον καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας εἶνε
 διάφορα· οἷον τέτον, ζαγαροκάλαμον κλ. ἔχει τὰ ὑψηλότερα ὄρη τοῦ κό-
 σμου καὶ ἐπ' αὐτῶν μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· τὰ δὲ θιβετῖα ὄρη τρί-
 φουσι καὶ αἶγας, ἐκ τῶν μαλλίων τῶν ὑποίων κατασκευάζονται τὰ λαμπρᾶ
 σάλια· ἐξάγει δὲ καὶ πορσελάνην, χαρτίον καὶ περίφημον μελάνην.

Ἰαπωνία.

- Ἔρ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται ἡ Ἰαπωνία;
 Ἄπ. Ἡ Ἰαπωνία κειμένη ἀνατολικῶς τῆς Κίνας συνίσταται

ἐκ τεσσάρων κυρίως μεγάλων νήσων τῆς *Νιφῶνος*, τῆς *Κιουσοῦς*, τῆς *Σικόφης* καὶ τῆς *Ἰεσοῦς*.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἔπισ. πόλεις των;

Ἀπ. Ἐπισ. πόλεις αὐτῶν εἶνε τῆς *Νιφῶνος* ἢ *Υεδῶ*, ἔδρα τοῦ *Ταϊκούν*, ἔχουσα μέγιστον ἐμπόριον καὶ 1,500,000 κατ. *Μιακος*, ἀρχαία μητρόπολις καὶ ἔδρα νῦν τῆς *Ἰαπωνίας*. *Ναγκασάκη*, ἢ ἔπισ. πόλις τῆς *Κιουσοῦς*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκ. τῶν Ἰαπώνων;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς χώρας εἶνε 7000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. 34 ἑκατ. πρεσβεύοντες οἱ πλείστοι τὴν σιντολατρείαν, στηριζομένην εἰς τὴν λατρείαν τῶν πνευμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸν βουδισμόν, καὶ τινες τὴν θρησκείαν τοῦ Κομφουκίου· πολίτευμα δ' ἔχει δεσποτικόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε ποικίλον, καὶ τὸν μὲν χειμῶνα ψυχρὸν τὸ δὲ θέρος θερμὸν ἔχει ὄρη, ἐν οἷς καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων. Ἡ δὲ χώρα καίτοι λεπτόγειος ἕνεκα τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων κατασταίνεται λίαν εὐφορὸς· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεταξωτῶν ὑφαμαμάτων καὶ πορσελάνης.

Ἰνδοκίνα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας;

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Κίνα, πρὸς Ν. ὁ πορθμὸς τῆς *Μαλάκας*, πρὸς Α. ἡ *Σινική* θάλασσα, πρὸς Δ. ὁ *Βεγγαλικὸς* κόλπος καὶ τὸ *Ἰνδοστάν*.

Ἐρ. Πόσα εἶνε τὰ ἐντὸς αὐτῆς κράτη καὶ αἱ ἔπισ. πόλεις των;

Ἀπ. Πέντε· 1 Ἡ *Ἀγγλικὴ Ἰνδοκίνα*, ἔχουσα πρωτ. τὴν *Σιγκαπούρη*· 2 Ἡ *Αὐτοκρατορία* τοῦ *Βιρμὰν* μὲ πρωτ. *Ἀβαρ*· 3 Ἡ *Χερσόνητος Μαλάκα*· 4 Τὸ *Σιάμ*, μὲ πρωτ. *Βαγκόνη*, ἐμπορικωτάτην πόλιν· 5 Τὸ *Ἀνάμ*, μὲ πρωτ. *Χουήρ*, ὀχυρὰν πόλιν.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας;

Ἀπ. Νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε αἱ *Ἀνδαμάναι* καὶ αἱ *Νικοβάρτοι*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ αὐτῆς εἶνε 21360 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 37 ἑκατ. τὸ πλείστον βουδισταί, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τοῦ *Κομφουκίου*, καὶ εἰς τὸ Δ. τῆς *Μαλάκας* ὑπάρχουσι καὶ *μωαμεθανοί*· ἡ δὲ κυδέρνησις ἐν γένει εἶνε δεσποτικὴ.

Ἰνδοστάν.

Ἐρ. Δειξόν μοι πῶθεν ὀρίζεται τὸ Ἰνδοστάν;

Ἀπ. Τὸ Ἰνδοστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰνδοκίνας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν, τοῦ Βελουτχιστάν καὶ τοῦ Ὀμκνικοῦ κόλπου.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε ἡ σημερινὴ διαίρεσις αὐτοῦ;

Ἀπ. Τὸ Ἰνδοστάν διαίρεῖται εἰς κράτη ἀνεξάρτητα, εἰς Ἀγγλικὰς κτήσεις, εἰς ὑποτελῆ ἢ σύμμικτα κράτη τῶν Ἀγγλων, καὶ εἰς κατακτητῆσις τῶν Γάλλων καὶ Πορτογάλων.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἔπισ. πόλεις τῶν Ἀγγλικῶν κτήσεων.

Ἀπ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καλκούτα* ἐπὶ τοῦ *Γάγγου*, πρωτ. τῆς *Βεγγάλης* καὶ ὄλου τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἰνδοστάν, ἐμπορικωτάτη ἔχουσα 600 χιλ. κατ. *Βεγαρέζη*, σωῶν πόλις καὶ ἐμπορικωτάτη

ἐπὶ τοῦ Γάγγου. *Μάδρασα*, πρωτ. ὁμων. προεδρείς ἐμπορικώτατη ἔχουσα 400 χιλ. κατ. *Καλικούτη*, εἰς ἣν πρώτην ἐπέβησαν οἱ Πορτογάλοι ἀνκκλύψκντες τὰς Ἰνδίας. *Βομβάη*, πρωτ. ὁμων. προεδρείς ἐπὶ νήσου, μεγάλη, λίαν ἐμπορικὴ καὶ κνύσταθμος τοῦ ἐν Ἀσίᾳ Ἀγγλικοῦ στόλου (650 χιλ. κατ.).

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ πρωτεύουσαι τῶν Γαλλικῶν καὶ Πορτογαλικῶν κτήσεων;

Ἀπ. Τῶν Γαλλικῶν κτήσεων πρωτ. εἶνε ἡ *Πορδιχερή*, καὶ τῶν Πορτογαλικῶν ἡ *Γόα*, ἐπὶ τῆς περχλίως τοῦ Μελκχάουρου.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἀνεξάρτητα κράτη τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἀπ. Ἡ *Κασχμιρία* μὲ πρωτ. *Κασχμιόρη*, καὶ ἡ *Νεπάλη* μὲ πρωτ. *Κατμανδού*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἀπ. Νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν ἐπίσημοι εἶνε ἡ *Κεϊλάνη*, πρωτ. *Κο-λόμβορ* καὶ αἱ *Λακεδίβαι*, κυβερνῶμενκι ὑπὸ ἀνεξαρτήτου ἡγεμόνος.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. καὶ ποῖοι οἱ κάτ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. τοῦ Ἰνδοστάν εἶνε 37350 τετρ. μρ. οἱ δὲ κάτ. 204 ἑκατ. ὀποκείμενοι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τοὺς Ἀγγλους, πλὴν 2 | 2 ἑκατ. ἀνεξαρτήτων καὶ 400 χιλ. ὀποκειμένων εἰς τοὺς Γάλλους καὶ Πορτογάλους.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ θρησκ. τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἀπ. Θρησκείαι ἐπικρατοῦσαι εἶνε ἡ τοῦ Βράμα (ὅπερ τὰ 160 ἑκατ.), ἡ τοῦ Βούδα (5 ἑκατ.) καὶ ἡ μωαμεθανικὴ (30 ἑκατ.), ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ 300,000 χριστιανοὶ διαφόρων δογματῶν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τοῦ Ἰνδοστάν;

Ἀπ. Τὸ Ἰνδοστάν ἔχει ποικίλον κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ εἶνε εὐφορώτατον, παράγον βανάνας, ζαχαροκάλαμοι κτλ. ἔχει δὲ καὶ μαργαρίτας καὶ μεταλλεῖα ἀδαμάντιον, καὶ τρέφει τίγρεις, βιονέκους, ὄψεις φαρμακεροῦς καὶ ἡ Κεϊλάνη λαμπροῦς ἑλέφαντας.

Ἀραβία.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας;

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία, πρὸς τὸ ΝΑ. ὁ Ὀμηκνικὸς κόλπος, πρὸς ΒΑ. ὁ Περσικὸς κόλπος, πρὸς Δ. ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισ. πόλεις αὐτῆς εἶνε *Μέκα*, πατρίς τοῦ Μωάμεθ, ἡ μεγαλειτέρη καὶ ἐμπορικώτερά τῆς Ἀραβίας. *Μεδίνα*, ὅπου ἐτάφη ὁ Μωάμεθ. *Μόκα* εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, ἐπίσημος διὰ τὸν καφέν τῆς.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφ. καὶ τὸ κλίμα τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ Ἀραβία ἔχει ἐπιφάν. 28500 τετρ. μρ. καὶ 4 ἑκατ. κατ. ἀπάντων σχεδὸν μωαμεθανῶν. Ἡ χώρα ἔχει πολλὰς ἐρήμους τὰς ὁποίας διατρέγουσιν οἱ Ἀραβες μετὰ τῶν ποιμνίων των, ἀλλ' ἔχει καὶ χώρας εὐφορώτατας παραγοῦσας καφέν, ἀρώματα, κόμμι καὶ ἀξιολόγους κατὰ τὴν παραλίαν μαργαρίτας.

ΑΦΡΙΚΗ

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀφρικῆς;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρικὴ, τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἀρχαίου κόσμου, συνεχομένη μετὰ τῆς Ἀσίας διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ, ὀρίζεται πρὸς Β.

ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 285,435 τετρ. μιλ. ἀλλὰ τὸ τέταρτον τοῦλάχιστον εἶνε ἔρημος· ἔχει δὲ καὶ εὐφόρους πεδιάδας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ τὸ πολιτ. τῶν κατοίκων τῆς;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε περὶ τὰ 200 ἑκατ. Ἀραβες, Κόπται, Βέρβεροι καὶ νιγρίται μοιαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί, κατὰ δὲ τὰ παράλια ὑπάρχουσι καὶ χριστιανοί· τὸ δὲ πολίτευμα σχεδὸν παντοῦ εἶνε δεσποτικόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρικὴ εἶνε χώρα θερμὴ καὶ δι' αὐτῆς διέρχεται ὁ ἰσημερινός. Ἐπ' αὐτὸ μέρη τῶν τροπικῶν ἢ θερμότης εἶνε σχεδὸν ἀφόρητος, καὶ αἱ βροχαὶ διακροοῦσιν τρεῖς ὄλους μῆνας· ἐντεῦθεν δὲ πηγάζουσιν οἱ ποταμοὶ οἱ καταπλημμυροῦντες τὴν χώραν καὶ κατασταίνουσιν αὐτὴν εὐφορωτάτην.

Ἐρ. Ἐχει μεταλλεῖα ἡ Ἀφρικὴ, καὶ ποτα εἶνε τὰ ἐν αὐτῇ θηρία;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει πλοῦσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ ζῶα βλαπτικά τίγρεις, λέοντας, λεοντοπαρδάλεις, θάινας, κροκοδείλους ὄφεις ὡς τὸν βόαν, ἐλέφαντας, μοιόκερους, ἵπποποτάμους καμήλους καὶ πτηνὰ διάφορα.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαίρεται ἡ Ἀφρικὴ;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρικὴ διαίρεται εἰς 16 μέρη, τὴν Αἴγυπτον, Ἀβυσσινίαν, Σόμανλον, Βαρβαρίαν, (συνσταμένην ἐκ τῆς Τριπόλεως, Τύνιδος, Ἀλγερίου καὶ Μαρόκου) τὴν Σαχάραν, Σενεγαμβίαν, Ἄρω Γουϊνέαν, Κάτω Γουϊνέαν, Σουδάν, Κιμβεασίαν, Ὀττερτοτίαν, Εὐέλπιδα Ἄκραν, Καφροίαν, Μοζαμβίκην, Ζαγγουεβόρην.

Ἐρ. Ἐχει νήσους ἡ Ἀφρικὴ;

Ἀπ. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει νήσους πολλὰς εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πεθμοὶ τῆς Ἀφρικῆς;

Ἀπ. Κόλποι τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ τοῦ Σουεῦ πρὸς Α. τοῦ Σουεῦ, ὁ τῆς Γαβῆς καὶ ὁ τῆς Σιδρας εἰς τὴν Βαρβαρίαν, καὶ ὁ τῆς Γουϊνέας. Πορθμοὶ δὲ ὁ τῆς Μοζαμβίκης μεταξὺ Μοζαμβίκης καὶ Μαδαγασκάρ, καὶ ὁ τοῦ Καβελ-Βανδὲς εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἀφρικῆς;

Ἀπ. Ὄρη τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὰ τῆς Σελήνης, τὸ Κιλιμάντζαρον καὶ τὰ Χιοροσκεπῆ ὄρη πρὸς τὰ ΒΑ. τῆς Ζαγγουεβόρης, ὁ Ἄτλας εἰς τὴν Βαρβαρίαν, τὰ Νιγριτικά ὄρη εἰς τὴν Γουϊνέαν, καὶ τὰ Λύπατα εἰς τὴν Καφροίαν.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀκρωτήρια αὐτῆς.

Ἀπ. Ἀκρωτήρια τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὸ Καλὸν εἰς τὴν Βαρβαρίαν, τὸ Λευκὸν εἰς τὴν Σαχάραν, τὸ Πράσινον εἰς τὴν Σενεγαμβίαν, ἢ Εὐέλπις Ἄκρα πρὸς Ν. καὶ πρὸς Α. τὸ Γουαρδαφούϊον.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀπ. Ποταμοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ Νεῖλος ἐκ τῆς λίμνης Νυάκκης πηγάζων, ὁ Σενεγάλης καὶ ὁ Γαμβίας εἰς τὴν Σενεγαμβίαν, ὁ Νίγηρος καὶ ὁ Ζαῖρος εἰς τὴν Γουϊνέαν, καὶ ὁ Ζαμβέζης εἰς τὴν Μο-

Ζαμβίκην. Αίμναι δὲ ἡ Τσαάδα εἰς τὸ Σουδάν, ἡ Νυάνζα πρὸς Α. τῆς Ζαγγουεβάρης, καὶ ἡ Λαμβέα εἰς τὴν Ἀβυσσινίαν.

Ἔσ. Τί λέγονται δάσεις;

Ἄπ. Ὅσες λέγονται εὐφοροὶ τόποι εὐρισκόμενοι ἐντὸς ἐρήμων, καὶ ταιαυταὶ εἶνε πολλαὶ ἐντὸς τῶν ἐρήμων τῆς Ἀφρικῆς.

Αἴγυπτος μετὰ τῆς Νουβίας.

Ἔρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αἴγυπτου;

Ἄπ. Ἡ Αἴγυπτος ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀβυσσινίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς ἐρημοῦ Λιβύης καὶ τῆς Βαχβηρίας.

Ἔρ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε Κάιρον, ἔδρα τοῦ Ἀντιβασιλέως πόλις ἐμπορικὴ μὲ 350 χιλ. κατ. Ἀλεξάνδρεια, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον μὲ ἀρχαῖα ἐρείπια, ἔχουσα καλὴν λιμένα καὶ 220 χιλ. κατ. Λαμιάτη καὶ Ροσέτη, ἐμπορικὰ στόμια τοῦ Νείλου. Σεναάρ καὶ Καρτοῦμ, αἱ ἐπισ. πόλεις τῆς Νουβίας.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀνήκουσιν ἔτι τὸ Δαρφούρ καὶ δάσεις τινές, τῶν ὁποίων ἐπισ. εἶνε ἡ τοῦ Διὸς Ἀμμωνας.

Ἔρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολιτεῦμα αὐτῆς;

Ἄπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 17 1/2 ἑκατ. ἐξ ὧν 5 1/2 ἑκατ. εἶνε τῆς Αἴγυπτου. Εἶνε δὲ Κόπται χριστιανοὶ καὶ μωαμεθανοί, ἐν δὲ τῷ Σουδάν καὶ Δαρφούρ μαῦροί, κυβερνώμενοι ὑπὸ τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἴγυπτου.

Ἔρ. Τί ἄλλο γνωρίζεις περὶ τῆς Αἴγυπτου;

Ἄπ. Ἡ Αἴγυπτος ἔχει καὶ ἀρχαῖα ἐρείπια, οἷον πειραμίδας, ὄβελίσκους κτλ. διαβρεχομένη δὲ ὑπὸ τοῦ Νείλου κατασταίνεται εὐφορωτάτη εἰς δημητριακοῦς καρποῦς ζαγαροκάλαμον, ὄρυζον κτλ.

Ἀβυσσινία καὶ Σόμαυλον.

Ἔρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀβυσσινίας;

Ἄπ. Ἡ Ἀβυσσινία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αἴγυπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, τὸ δὲ Ν. ὄριον κατέχει τὸ Σόμαυλον.

Ἔρ. Ποταί εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. πόλις τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε Γονδάρη, ἔδρα χριστιανοῦ ἡγεμόνος· τὸ δὲ Σόμαυλον ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς Ζαγγουεβάρης καὶ τῆς ἄρχης Γουκερόφουτου, οὐδεμίαν ἔχει πόλιν ἀξίαν λόγου.

Ἔρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολιτεῦμα αὐτῶν;

Ἄπ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀβυσσινίας εἶνε 3 ἑκατ. τῶν ὁποίων μέρος προσβύει τὸν χριστιανισμόν, οἱ δὲ τοῦ Σομαύλου εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί.

Ἔρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα καὶ ζῶα αὐτῶν;

Ἄπ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε γλυκὸ καὶ τὸ ἔδαφος εὐφορον εἰς δημητριακοῦς καρποῦς καὶ ζαγαροκάλαμον· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ πολυτίμα ζῶλα ἐβενον καὶ σάβδαλον, καὶ ζῶα ἀξιοσημείωτα, καὶ ἐξαγεῖ πτερά στρουθοκαμήλων.

Βαρβαρία.

Ἔρ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βαρβαρίας;

Ἄπ. Ἡ Βαχβηρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Σαχάρας καὶ Λιβύης, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αἴγυπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

'Ερ. Ἀπαρίθμησον τὰ κράτη καὶ τὰς ἐπισ. πόλεις τῆς Βαρβαρίας.

'Απ. Τὰ κράτη τῆς Βαρβαρίας εἶνε·

1. *Τρίπολις* (700 χιλ. κατ.) ὑπὸ βέη διοικουμένη ὑποκειμένου εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔχουσα πρωτ. *Τρίπολιν* εἰς τὴν Μεσόγειον, πόλιν ἐμπορικὴν. (2 ἑκατ.). *Τύνις* με πρωτ. *Τύνιδα* παρὰ τὴν ἀρχαίαν Καρχηδόνα, πόλιν ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανον, ἔχουσαν 125 χιλ. κατ. διοικεῖται δὲ καὶ αὕτη ὑπὸ βέη, ὑποκειμένου εἰς τοὺς Γάλλους. 3 *Ἀλγέριον* (3 ἑκατ. κατ.), ἀνήκον εἰς τοὺς Γάλλους, πρωτ. *Ἀλγέριον*, πόλις ἐμπορικὴ καὶ ὀχυρὰ με 50 χιλ. κατ. 4 *Μαρόκον* (6 ἑκατ. κατ.), κυβερνώμενον ὑπὸ αὐτοκράτορος καὶ διαζυόμενον εἰς τέσσαρα μικρὰ κράτη, πρωτ. αὐτοῦ εἶνε *Μαρόκον*, πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανος ἔχουσα 50 χιλ. κατ.

'Ερ. Ποία εἶνε ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Βαρβαρίας;

'Απ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε μωαμεθανοί, πλὴν τινων Ἰσραηλιτῶν, καὶ διοικουνται πλὴν τοῦ Ἀλγερίου δεσποτικῶς· οἱ δὲ εἰς τὰ ὄρη Ἀραβίαι καὶ Βέρβηροι εἶνε ἀνεξάρτητοι.

'Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ἄγρια αὐτῆς ζῷα;

'Απ. Ἡ Βαρβαρία διὰ τοῦ Ἀτλαντος χωρίζεται εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν πρὸς Β. μέρος ἕνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε λίαν εὐφορον, τὸ δὲ πρὸς νότον τῶν ὄρειων εἶνε ἔρημον καὶ ξηρόν, ἔχον θηρία φεβερά· οἷον τὸν λέοντα τοῦ Ἀτλαντος κτλ.

Σαχάρα.

'Ερ. Εἰπέ μοι ποῦ κεῖται ἡ Σαχάρα;

'Απ. Ἡ Σαχάρα κεῖται πρὸς Ν. τῆς Βαρβαρίας καὶ πρὸς Β. τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Σενεγαμβίας.

'Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ αὐτῆς;

'Απ. Ἡ Σαχάρα εἶνε ἔρημος, ἀλλ' ἔχει καὶ ὄασεις οἰκουμένους ὑπὸ ἡμιχαγρίων λαῶν· ἐπισ. δ' αὐτῆς κόμη εἶνε ἡ *Αγάβλη*.

'Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπισ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

'Απ. Ἡ Σαχάρα ἡ μεγαλειτέρα ἔρημος τοῦ κόσμου ἔχει ἐπιφ. 41300 τετρ. μωρ. καὶ 2 1/2 ἑκατ. κατ. μαύρων καὶ Βερβέρων μωαμεθανῶν, ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων διοικουμένων, ἀλλ' οἱ εἰς τὰ δυτικὰ αὐτῆς κτ. εἶνε θηριωδέστατοι.

'Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος, τὰ ζῷα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

'Απ. Ἡ Σαχάρα ὕδατα ἔχει ὀλίγα, θηρία δὲ πάνθηρας, ὄφεις, καὶ προϊόντα φοίνικας, ἀρώματα κλ.

Σενεγαμβία.

'Ερ. Ποῦ εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σενεγαμβίας;

'Απ. Ἡ Σενεγαμβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γουινέας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Σουδάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

'Ερ. Ἐχει κτήσεις Εὐρωπαϊκῆς;

'Απ. Ἡ Σενεγαμβία, οἰκουμένη ὑπὸ πολλῶν ἡμιχαγρίων λαῶν ἔχει κτήσεις Γαλλικῆς, Ἀγγλικῆς καὶ Πορτογαλικῆς.

'Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

'Απ. Οἱ κτ. αὐτῆς εἶνε 12 ἑκατ. μαῦροι μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί. Ὁ δὲ τόπος, ὡς ποτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Σενεγάλου, Γαμβίου καὶ Ριογράνου εἶνε εὐφορώτατος, παράγων καὶ τὸ δένδρον Βασάβ, ἀλλ' ἡ θερμότης εἶνε μεγίστη· ἐξίγει δ' ἔτι καὶ χρυσόκωνιν, κόμμι, ἐλέφαντα, καὶ ἔχει πολλὰ ἄγρια ζῷα.

"Ανω και κάτω Γουϊνέα.

Ερ. Ποῦ κείνται αἱ δύο Γουϊνέαι;

Απ. Αἱ δύο Γουϊνέαι κείνται πρὸς Ν. τῆς Σενεγαμβίας καὶ τοῦ Σουδάν, χωρίζομεναι ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισ. αὐτῶν βασιλείαι;

Απ. Τῆς "Ανω Γουϊνέας ἐπισ. βασιλείαι εἶνε τὸ τοῦ Βενίνου, τοῦ Βιάφρα, τοῦ Δαχομέη, τοῦ Ἀγαντίου μὲ ὁμων. πρωτ. ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ ὑπάρχουσι καὶ ἀποικίαι Εὐρωπαϊκαί. Τῆς δὲ Κάτω Γουϊνέας, ὑποτεταγμένης σχεδὸν ἀπάσης εἰς τοὺς Πορτογάλους, πρωτ. εἶνε Ἄγιος Παῦλος τῆς Λοάνδας.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἢ θρησκ. καὶ ὁ πολιτισμὸς αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 11 ἑκατ. μύριοι φετιχισταί, εἰς δὲ τὴν ἄνω Γουϊνέαν εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ τινες ἀνθρωποθῦται.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς γῆρας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς διὰ τὴν μεγίστην θερμότητα εἶνε ὀλίβριον εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, ἀλλ' ἔχει λαμπρὸν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν βλάστησιν.

Κιμβεθασία, Ὀττεντοτία, Εὐέλπις Ἄκρα.

Ερ. Ποῦ κείται ἡ Κιμβεθασία, ἡ Ὀττεντοτία καὶ ἡ Εὐέλπις Ἄκρα;

Απ. Ἡ Κιμβεθασία κείται πρὸς Ν. τῆς Κάτω Γουϊνέας, ἡ δὲ Ὀττεντοτία πρὸς Ν. τῆς Κιμβεθασίας· ἡ δὲ Εὐέλπις Ἄκρα κατέχει τὸ νοτιώτατον τῆς Ἀφρικῆς.

Ερ. Ποταὶ εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις.

Απ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε Ἄκρα (30 χιλ. κατ), πρωτ. τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας ὑποκειμένης εἰς τοὺς Ἀγγλους. Ἡ δὲ Κιμβεθασία καὶ ἡ Ὀττεντοτία ἔχουσι μόνον μικρὰς κόμας.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτοικοι αὐτῶν εἶνε 950 χιλ. ἐξ ὧν 710 χιλ. ἐν τῇ Εὐέλπιδι Ἄκρα, καὶ τοῦτων 70 χιλ. μόνον λευκοὶ διαμαστούμενοι, οἱ δ' ἄλλοι Ὀττεντοτία· εἰδωλολάτραι χρώματος αἰθοκοκκίνου, δυσειδέστατοι καὶ ἀγριώτατοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας;

Απ. Αὕτη ἔχει κλίμα συγκερασμένον, ἀλλὰ θερμὸν τὸ θέρος καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὴν βλάστησιν· παράγει δὲ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης καὶ ὄρατον οἶνον.

Σουδάν καὶ Καφφερία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Καφφερίας.

Απ. Τὸ Σουδάν πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Σχάρας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Λιβύης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σενεγαμβίας καὶ Σχάρας, τὸ δὲ νόμιον ὄριον κατέχει ἡ Ἄνω Γουϊνέαι καὶ ἡ Καφφερία.

Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ἐπισ. κράτη καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν;

Απ. Ἐπισ. κράτη τοῦ Σουδάν μὲ ὁμων. πρωτ. εἶνε τὸ Τιμποκτοῦ, ἡ Σακατοῦ καὶ τὸ Βουρνού· τῆς δὲ Καφφερίας τὸ Νάταλιν, τὰ δὲ μεσόγεια αὐτῆς εἶνε ὄλωις ἀγνωστα.

Ερ. Ποτος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκ. αὐτῶν;

Απ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε περὶ τὰ 77 ἑκατ. εἰδωλολάτραι καὶ μωαμεθανοί. Συνίσταται δὲ τὸ Σουδάν ἐκ πολλῶν ἀνεξαρτήτων λαῶν, ὧν οἱ μάλλον πολιτισμένοι Φελλατάχαι μύριοι καὶ μωαμεθανοὶ εἶνε φιλόπονοι, κατοικοῦντες παρὰ τὴν Τσαδάν. Ἐπὶ δὲ τὸ ὄνομα Κροισί'α δηλοῦνται εὐδύγνωτος γῶρα ἀκόμη πολὺ

ΑΦΡΙΚΗ.

Άγνωστος εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀφρικῆς ἐκτεινομένη μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, τῆς Μοζαμβίκης, τῆς Εὐέλπιδος, Ἄκρας, τῆς Ὀστειντοῦτας καὶ τοῦ Σουδάν. Τὸ παράλιον αὐτῆς μέρος σχεδὸν ἅπαν κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Μοζαμβίκη.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰ ὅρια τῆς Μοζαμβίκης.

Ἀπ. Τὰ ὅρια τῆς Μοζαμβίκης εἶνε πρὸς Β. ἡ Ζαγγουεβάρη, πρὸς Δ. καὶ Ν. ἡ Καφφεριά.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις αὐτῆς;

Ἀπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Μοζαμβίκη* καὶ *Σοφάλα*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ ποί. ἔθνος αὐτῆς;

Ἀπ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 3 ἑκατ. μαῦροι κυβερνώμενοι ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων ταύτης οἱ Πορτογάλοι ἐξουσιάζουσιν ὅλα σχεδὸν τὰ παράλια.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ ἔδαφος ἔνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε εὐφορώτατον, καὶ τὰ δάση τῆς εἶνε πλήρη ἐλεφάντων· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Ζαγγουεβάρη.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ζαγγουεβάρης;

Ἀπ. Ἡ Ζαγγουεβάρη πρὸς Ν. ἔχει τὴν Μοζαμβικὴν, πρὸς Α. τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν, πρὸς Δ. τὸ ὄρος Κιλιμάντζρον, πρὸς Β. τὰ Χιονοσκεπῆ ὄρη.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισ. πόλεις εἶνε *Μέλινδα*, *Μόμβασα* καὶ *Κουίλδα*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς;

Ἀπ. Οἱ κάτ. αὐτῆς εἶνε 2 ἑκατ. μαῦροι μωαμεθανοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ δοξολάτραι.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ Ζαγγουεβάρη εἶνε ἐλώδης καὶ νοσώδης, ἀλλὰ λίαν εὐφορος.

Νῆσοι τῆς Ἀφρικῆς.

Ἐρ. Δεῖξόν μοι τὰς ἐπισημοτέρας νήσους τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀπ. Εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν ἡ Μαδέρα, αἱ Ἀζόροι, αἱ τοῦ *Πρασίρου* ἀκρωτηρίου, αἱ *Κανάριαι* τῶν ὁποίων ἐπισ. εἶνε ἡ *Κανάρια* καὶ ἡ *Φέρος*· ἔτι δ' ἡ Ἀγ. Ἐλένη εἰς τὸν κόλπον τῆς Γουινέας.

Εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν ἡ *Μαδαγασκάρ*, μεγάλη νῆσος (2 $\frac{1}{2}$ ἑκατ.) μὲ πολλὰ ἀνεξάρτητα βασιλείαι καὶ πόλιν *Ταναράιβον*. Ἡ *Φράντζα* καὶ *Βουρβών*, παράγουσι καφέν, *Ζαχαροκάλχμον* κλ.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ κλίμα καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτῶν;

Ἀπ. Οἱ κάτ. αὐτῶν εἶνε 6 $\frac{1}{2}$ ἑκατ. Ἡ Μαδέρα παράγει οἴνους ἀξιολόγους, αἱ δὲ Κανάριαι ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς ἀνδράσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὸ κλίμα τῶν νήσων τῶν Μακάρων.

ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ἐρ. Τί λέγεται Ἀμερικὴ καὶ εἰς πόσας ἡπεύρους διαιρεῖται;

Ἀπ. Ἀμερικὴ λέγεται ὁ νέος κόσμος κείμενος πρὸς Δ. τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς· διαιρεῖται δ' εἰς δύο εἰς *Βόρειον* καὶ *Νότιον* Ἀμερικὴν, ἠνωμένους διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς *Πανάμας*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπισ. ἡ θρησκ. καὶ οἱ διάφοροι κάτοικοι αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπισ. αὐτῆς εἶνε 394000 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. 100 ἑκατ. ἀνήκουσαι εἰς 4 φυλὰς τὴν Ἀμερικανικὴν, Καυκασίαν, Νιγηρικὴν καὶ Μογγολικὴν.

Ερ. Ποιον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἀμερικῆς;
 Απ. Ἡ Ἀμερικὴ ἔνεκα τῆς μεγάλης τῆς ἐκτάσεως ἔχει: ὅλα τὰ κλίματα καὶ προϊόντα τῶν ἄλλων χωρῶν, ἀλλ' εἶνε ψυχροτέρα τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ἐπὶ δὲ κῶν ὕψηλῶν ὄρεων τῆς ἔχει ἄφθονα μέταλλα.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;
 Απ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. Ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανχάμας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαίρεται;
 Απ. Εἰς 5 μέρη, τὰς Ἀρκτῶας Χώρας, τὴν Νέαν Βρεττανίαν, τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, τὸ Μεξικὸν καὶ τὴν Γουατεμάλαν.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ θάλασσαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;
 Απ. Ἡ Βαγίρειος μεταξὺ τῶν Ἀρκτῶων Χωρῶν, ἡ Ἀρτιλιτικὴ μεταξὺ τῶν δύο ἡπείρων, καὶ ἡ τῆς Καλλιφορτίας εἰς τὸ Δ. τοῦ Μεξικοῦ.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι αὐτῆς;
 Απ. Ὁ Οὐδσόνιος πρὸς Β. ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου πρὸς Α. καὶ ὁ Μεξικανικὸς κόλπος πρὸς Ν.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;
 Απ. Ὁ τοῦ Δαβὶς καὶ ὁ Οὐδσόνιος πρὸς Β. ὁ τῆς Νεογελίου εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, καὶ ὁ τῆς Φλωρίδος μεταξὺ Φλωρίδος καὶ Βαχχαμικῶν νήσων ἰσθμὸν δ' ἔχει τὸν τῆς Παράμας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη αὐτῆς.
 Απ. Ὅρη αὐτῆς εἶνε τὰ Βραχάδη, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Βορ. Ὠκεανοῦ καὶ φθάνοντα μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανχάμας, καὶ τὰ Ἀλεγάγια εἰς τὰ ΝΑ. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἀκρωτήρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς;
 Απ. Τὸ Φαρέβελιου εἰς τὴν Γροιλανδίαν, τὸ τοῦ Ἀγ. Λουκά εἰς τὴν Καλλιφορσίαν, καὶ τὸ Παγωμένου εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς βορείου Ἀμερικῆς;
 Απ. Ἡ Λαβραδωρίς καὶ ἡ Νέα Σκωτία εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Φλωρίς εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἡ Γουκατάνη εἰς τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Ἀλάσκα εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Βορ. Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ποταμοὶ αὐτῆς;
 Απ. Ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, ἐκβάλλων εἰς τὸν ὁμών. κόλπον, καὶ ὁ Μισσιππὴς εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰς ἑπισ. λίμνας αὐτῆς;
 Απ. Ἡ τῶν Ὁρέων καὶ ἡ τῶν Ἀλωπέων εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Γπερτέρα μετὰ τῶν ἄλλων τῶν ἠνωμένων μετ' αὐτῆς εἰς τὸ Β. τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν, καὶ ἡ Νικαράγουα εἰς τὴν Γουατεμάλαν.

Ἀρκτῶαι χῶραι. Νέα Βρεττανία.

Ερ. Ποῦ κεῖνται αἱ Ἀρκτῶαι Χῶραι καὶ ἐκ τίνων συνίστανται;
 Απ. Αἱ Ἀρκτῶαι Χῶραι κατέχουσι τὸ Β. τῆς ἡπείρου τούτων ἑπισ. μέρη εἶνε ἡ Σπιτσβέργη, συχναζομένη ὑπὸ τῶν Ρώσων, καὶ

ἡ Γροιλανδία, συγκαζομένη ὑπὸ τῶν Δανῶν καὶ Ἀγγλῶν διὰ τὰς φραζόνιας· εἶνε δὲ τόποι ψυχροὶ καὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ πάγων.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται ἡ Νέα Βρετανία καὶ ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἡ Νέα Βρετανία κεῖται πρὸς Α. τῆς Ἀλάσκας καὶ πρὸς Ν. τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν. Ἐπισ. αὐτῆς πόλεις εἶνε *Μοντρεάλη* (110 χιλ. κατ.) καὶ *Κουβέκη* (60 χιλ. κατ.), ἀμφοτέραι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ κάτοικοι τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν καὶ τὸ κλίμα αὐτῶν;

Ἀπ. Τὸ Βλ. αὐτῶν κατοικεῖται ὑπὸ Ἑσκιμῶν, λαῶν ἀνεξαρτήτων ζώντων διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλείας. Ἐνταῦθα ὁ χειμὼν διαρκεῖ ἑννέα μῆνας, ἡ δὲ νύξ τοῦ γυνιστοτέρου μέρους τῆς τέσσαρας μῆνας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. οἱ κάτ. καὶ τὸ ἔδαφος τῆς νέας Βρετανίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Νέας Βρετανίας εἶνε 6000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. περὶ τὰ 4 ἑκατ. Ταύτης τὰ Β. καὶ Δ. εἶνε ἐλώδη καὶ ψυχρὰ, τὰ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. λίαν εὐφορ.

Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν;

Ἀπ. Αὐταὶ πρὸς Β. ὀρίζονται ὑπὸ τῆς Νέας Βρετανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Μεξικῶν καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Βασικῶν, πρωτ. τοῦ κράτους. *Νέα Ὑόρκη*, ἡ ἐμπορικωτέρη καὶ μᾶλλον κατοικουμένη αὐτῶν πόλις ἔχουσα ὑπὲρ τὸ 1 ἑκατ. κατ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 85000 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 50 ἑκατ. διαμαρτυρόμενοι διοικουμένοι δημοκρατικῶς τὸ δ' ἔδαφος τῆς παράγει ὅλα σχεδὸν τὰ προϊόντα τῆς Ἑβρώπης, εἶ δὲ ἰνδικὸν καὶ χαλαροκάλυμον, καὶ ἔχει μεταλλεῖα ἀφθονα χυτοῦ, σιδήρου, μόλυβδου, γαλκοῦ καὶ γαιανθράκων. Εἰς τὴν χώραν ταύτην προσετέθη ἑσθάτως καὶ ἡ εἰς τὰ ΒΔ. κειμένη Ρωσικὴ Ἀμερικὴ, ἐκνομοασθεῖσα ὑνὸν Ἀλάσκα καὶ ἔχουσα περὶ τὰς 100 χιλ. κατ.

Μεξικὸν καὶ Γουατεμάλα.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Γουατεμάλα;

Ἀπ. Τὸ Μεξικὸν κεῖται πρὸς Ν. τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν, ἡ δὲ Γουατεμάλα πρὸς Ν. τούτου μέχρι τοῦ ἰσμοῦ τῆς Πανάμης.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισ. πόλεις τοῦ Μεξικῶν;

Ἀπ. *Μεξικὸν* (250 χιλ. κατ.), ἔδρα τοῦ κράτους καὶ ἐκ τῶν ἄρχιστέρων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς, ἔχουσα λαμπροὺς ναοὺς.

Ἐρ. Τῆς δὲ Γουατεμάλας ποῖα εἶνε ἡ πρωτεύουσα;

Ἀπ. Τῆς Γουατεμάλας πρωτ. εἶνε *Γουατεμάλα*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. αὐτῶν, ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 22560 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κάτ. τοῦ Μεξικῶν 9 2/3 ἑκατ. εἰς δὲ Γουατεμάλας 2 1/2 ἑκατ. ἄπαντες δυτικοὶ, κυβερνώμενοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Ἀπ. Ὁ τόπος εἶνε εὐφορὸς, παράγει χαλαροκάλυμον, κακίον, βανίλλην, ἰνδικόν, ξύλα βαφικὰ, καὶ ἔχων μεταλλεῖα ἀνεξάνηλητα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ τὰ εἰ κλίμα εἶνε ὑγιεινὸν καὶ γλυκὺ, πλὴν τῶν παραλίων ὅπου εἶνε υστερόν.

Νότιος Ἀμερικὴ.

Ἐρ. Δειξόν μοι τὰ ὅρια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἀπ. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ ἰσμοῦ τῆς Παν-

νότιος καὶ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλ. πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Νοτ. ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ἐρ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται αὕτη;

Απ. Εἰς 9 μέρη τὴν Κολομβίαν, Γουινάνην, Περούταν καὶ Βολιβίαν, Χιλίην, Παταγονίαν, Λαπλάταν, Παραγουάνην, Οὐρουγουάνην καὶ Βρασιλίαν.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ Μαρακάϊθος εἰς τὸ Β. τῆς Κολομβίας, ὁ τῶν Ἀγ. Πάντων πρὸς Α. τῆς Βρασιλίας, ὁ Μέγας κόλπος πρὸς Α. τῆς Παταγονίας, καὶ ἡ τῆς Παράμας. Πορθμὸς δὲ ὁ Μαγελαρικός μεταξὺ Παταγονίας καὶ τῆς Γῆς τοῦ Πυρός.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Αἱ Κορδιλλέρας τῶν Ἀνδεων, συνέχει τῶν Βραχυδῶν ὄρεων, ἀκτεινόμενοι καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς ἡπείρου. Ἐπ' αὐτῶν ἐπισ. ἠφίσταται εἰς τὸ Ἀντίσανον, τὸ Κοτοπάξιον καὶ τὸ Κιμβόρασον.

Ἐρ. Τὰ δὲ ἀκρωτήρια αὐτῆς ποῖα εἶνε;

Απ. Τὸ τοῦ Ἀγ. Ρόκου εἰς τὴν Βρασιλίαν, τὸ Ὀρεον εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας, τὸ Παρθένιον εἰς τὸ Δ. τῆς Παταγονίας.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισ. ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὁ Ἀμαζόνιος, ἐκ τῶν μεγκλειτέρων ποταμῶν τοῦ κόσμου, καὶ ὁ Λαπλάτας εἰς τὸ νότιον τῆς Λαπλάτας. Λίμνη δ' εἰς τὴν Κολομβίαν ἡ Μαρακάϊθος.

Κολομβία καὶ Γουινάνη.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Κολομβίας καὶ εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται;

Απ. Ἡ Κολομβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περούτας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ διχρεῖται δὲ εἰς τρεῖς δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους· 1 τὴν Βενεζουέλαν, πρωτ. Καρακάς· 2 τὴν Νέαν Γρενάδα, πρωτ. Σανταφε-δε-Βοτότα ἐπὶ ὄροσπεδίου· 3 τὸν Υσημεριόν, πρωτ. Κούζιον.

Ἐρ. Ἡ δὲ Γουινάνη ποῦ κεῖται καὶ πῶς διαιρεῖται;

Απ. Ἡ Γουινάνη κεῖται εἰς τὰ ἀντολικὰ τῆς Κολομβίας· διχρεῖται δὲ εἰς Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν καὶ Ὀλλανδικὴν Γουινάνην.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ἡ πληθ. ἡ θρησκ. τῆς Κολομβίας καὶ Γουινάνης;

Απ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῶν εἶνε 33400 τετρ. μυρ. αἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 4 1/4 ἑκατ. θρησκεία δ' ἐπικρατοῦσα καθ' ἅσπασιν τὴν Νότιον Ἀμερικὴν εἶνε ἡ καθολικὴ.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῶν δύο τούτων κρατῶν;

Απ. Ἡ Κολομβία ἔχει ὑψηλὰ ὄρη καὶ ἠψαιστεία· κλίμα δ' ἀμφοτέραις ἔχουσι γλυκὺ καὶ υγιεινόν, πλὴν τῶν βορείων παραλίων, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ κτηνοθέρμη, καὶ ἔδαφος εὐφορώτατον παράγον κακίων· ἔχει δὲ μεταλλεῖα παντοῖα καὶ τοῦ καλλιτέρου σμαράγδου· εἰς δὲ τὴν Γουινάνην καὶ Βρασιλίαν εἶνε ζῆ καὶ ὁ κρυταλίας ὄφις.

Περούτα καὶ Βολιβία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Περούτας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Περούτας πρὸς Β. εἶνε ἡ Κολομβία, πρὸς Ν. ἡ Λαπλάτα, πρὸς Α. ἡ Βρασιλία, πρὸς Δ. ὁ Μέγας ὠκεανός. Δι-

αίρεται δ' εἰς *Κάτω Περούτιαν* καὶ *Ἄνω Περούτιαν ἢ Βολιβίαν*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῶν πόλεις εἶνε *Λίμα* (135 χιλ. κατ.), πρωτ. τῆς *Κάτω Περούτιας*, *Χουκισάκα*, (25 χιλ. κατ.), πρωτ. τῆς *Βολιβίας*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 32300 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. 5 ἑκατ. καὶ σχηματίζουσι δύο δημοκρατίας ἀνεξαρτήτου; ἀπ' ἀλλήλων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς γῶρας;

Ἄπ. Ἀυτὴ διαίρεται ὑπὸ τῶν ὀρέων εἰς δύο, καὶ τὸ μὲν ἀνατολικὸν εἶνε εὐφορὸν παράγον οἶνον, σοῖνικαί, ζαχαροκάλαμον καὶ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς *Βολιβίας*; ἔχει δὲ μεταλλεῖα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ.

Χιλῆ.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Χιλῆ;

Ἄπ. Ἡ Χιλῆ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Περούτιας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς *Λαπλάτας* καὶ *Παταγονίας*, πρὸς Ν. καὶ Δ. ὑπὸ τοῦ *Μεγ. ὠκεανοῦ*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῆς πόλεις;

Ἄπ. Ἐπισ. αὐτῆς πόλις εἶνε *Σαντιάγο*, ἐν ὠραίᾳ θέρει, πρωτ. τοῦ κράτους. Εἰς τὴν Χιλῆν ἀνήκουσι καὶ αἱ νῆσοι *Χιλιῶν*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 3370 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 2 1/2 ἑκατ. διοικούμενοι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ κλίμα αὐτῆς εἶνε γλυκὸ καὶ ὑγιεινὸν καὶ τὸ ἔδαφος παράγει τὰ πλεῖστα τῶν προϊόντων τοῦ *Νέου Κόσμου*.

Παταγονία.

Ἐρ. Δεξόν μοι τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας.

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας πρὸς Β. εἶνε ἡ *Λαπλάτα*, πρὸς Ν. ὁ *Μαγελλανικὸς πορθμός*, πρὸς Α. ὁ *Ἀτλαντικὸς*, πρὸς Δ. ἡ *Χιλῆ* καὶ ὁ *Μέγας ὠκεανός*.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ Παταγόνων;

Ἄπ. Οἱ Παταγόνες εἶνε καλοὶ ἵππεῖς· ζῶσι δὲ διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλιείας καὶ διοικούνται ὑπὸ ἰδίῶν ἡγεμόνων.

Ἐρ. Ποῖας νήσους ἔχει τὸ νότιον αὐτῆς;

Ἄπ. Εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας εἶνε ἡ *Γῆ τοῦ Πυρός*, ἄκαρπος ἡφαιστειώδης καὶ ψυχρά, ἡ *Γῆ τῶν Κρατῶν*, αἱ *Μαλουῖται*, ἡ *Νέα Γεωργία* κλ.

Λαπλάτα, Παραγουάη, Οὐρουγουάη.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας;

Ἄπ. Τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας πρὸς Β. εἶνε ἡ *Βολιβία*, πρὸς Ν. ἡ *Παταγονία*, πρὸς Δ. ἡ *Χιλῆ*· τὰ δ' ἀνατολικὰ αὐτῆς ὄρια πλὴν τῆς *Βρασιλικῆς* κατέχουσιν ἡ *Παραγουάη* καὶ *Οὐρουγουάη*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισ. αὐτῶν πόλεις;

Ἄπ. *Βουενοσάϊρες*, πρωτ. τῆς *Λαπλάτας* μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. *Ανάληψις*, πρωτ. τῆς *Παραγουάης*. *Μαρτεβίδεον*, πρωτ. τῆς *Οὐρουγουάης*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2400 τετρ. μιλ. οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 3 1/2 ἑκατ. διοικούμενοι δημοκρατικῶς.

Ἐρ. ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς γῶρας;

Ἄπ. Τὰ νότια αὐτῆς ἔχουσι πολλὰς ἐρήμους, εἰς δὲ τὸ Α. τῶν ὀρέων αἱ πεδιάδες τῆς εἶνε εὐφοροὶ ἔχει πληθὺς ἀγρίων βοῶν, ἵππων καὶ κροκοδείλων.

Βρασιλία.

'Ερ. Ποτα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βρασιλίας ;

'Απ. Ἡ Βρασιλία πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τῆς Γουβέρνης καὶ τῆς Κολομβίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ακπλάτας καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περούας.

'Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τῆς Βρασιλίας ;

'Απ. Ῥιονικάνέρον, πρωτ. τοῦ κράτους, ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα τὴν ἀσφαλέστερον λιμέναν τοῦ κόσμου καὶ 275 χιλ. κατ.

'Ερ. Ποτα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς ;

'Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Βρασιλίας εἶνε 75160 τετρ. μυρ. ἴση σχεδὸν μὲν τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κατ. 11 1/10 ἑκατ. ὧν τὸ ἥμισυ μαῦροι καὶ δοῦλοι δασικόμενοι ὑπὸ αὐτοκράτορος συνταγματικοῦ. Τὸ βόρειον τῆς χώρας εἶνε ἐλώδες, τὸ δὲ νότιον ὄρεινόν ἀλλ' ὑγιεινόν καὶ εὐφρον, ἔχον μεταλλεῖα χρυσοῦ, τοπαζίου, ἀδαμάντων καὶ ἄπειρα ἄγρια ζῷα.

Δυτικάι Ἰνδίαί.

'Ερ. Τί λέγονται Δυτικάι Ἰνδίαί ;

'Απ. Αἱ Ἀντίλλαι καὶ αἱ Βαχαμικαὶ νῆσοι.

'Ερ. Ποῦ κείνται αἱ Ἀντίλλαι καὶ πῶς διαίρουνται ;

'Απ. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μεξικανικοῦ κόλπου, διαιρούμεναι εἰς Μεγάλας καὶ Μικράς Ἀντίλλας.

'Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ Μεγάλαι Ἀντίλλαι ;

'Απ. Ἡ Κούβανησος εὐφορωτάτη, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἰσπανούς. πρωτ. Ἀβάρα. Γιαμάικα, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους. Αἴτη, σχηματίζουσα ἰδίαν δημοκρατίαν. Πορτόρικον, ἀνήκον εἰς τοὺς Ἰσπανούς.

'Ερ. Αἱ δὲ Μικραὶ Ἀντίλλαι εἰς ποοῖς ἀνήκουσιν ;

'Απ. Εἰς τοὺς Γάλλους, Ἀγγλους, Ὁλλανδοὺς, Ἰσπανοὺς καὶ Σουηδοὺς.

'Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν Βαχαμικῶν νήσων.

'Απ. Αὗται οὖσαι περὶ τῆς 80, ἀνήκουσιν εἰς τοὺς Ἀγγλους· τούτων ἡ Σαροαβιάδωρ ἀνεκαλύφθη πρώτη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου.

'Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφ. καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν ;

'Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2576 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. 4,500,000 οἱ πλείστοι καθολικοί. Δύο ὥραι τοῦ ἔτους διακρίνονται ἐνταῦθα ἡ ξηρὰ καὶ ἡ βροχερά. Ὁ δὲ τόπος πάσχει ὑπὸ τρομερῶν θυελλῶν, σεισμῶν καὶ τῆς κίτρινοθέρμης.

ΩΚΕΑΝΙΑ

'Ερ. Τί λέγεται Ὀκεανία καὶ πῶς διαίρεται ;

'Απ. Ὀκεανίη λέγεται τὸ σύνολον τῶν νήσων, αἵτινες εἶνε διεσπαρμέναι κατὰ τὸν Μέγαν Ὀκεανόν· διαίρεται δὲ εἰς 4, τὴν Μαλαισίαν, Μελανησίαν, Μικρονησίαν καὶ Πολωνησίαν.

'Ερ. Τί γνωρίζεις ἐν γένει περὶ αὐτῆς ;

'Απ. Ἡ Ὀκεανία θεωρεῖται τὸ πέμπτον μέρος τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 107570 τετρ. μυρ. οἱ δὲ κατ. ὑπὲρ τὰ 35 ἑκατ. διηρημένοι εἰς δύο φυλάς τὴν Μαλαικὴν διεσπαρμένην εἰς τὴν Μαλαισίαν, Μικρονησίαν καὶ Πολωνησίαν, καὶ τὴν Νιγηρικὴν τῆς Ὀκεανίας.

'Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ὀκεανίαν ;

'Απ. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶνε ὁ φετιχισμός, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ μωαμεθανοί, καὶ ὁ γριστιανισμός· δὲ ἀδιακόπως εἰσάγεται διὰ τῶν ἱεροποστόλων.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Μαλαισία.

Ἐρ. Εἶπέ μοι τὰ ἀρχιπελάγη καὶ τὰς νήσους τῆς Μαλαισίας :

Ἄπ. Ἡ Μαλαισία κατέχουσα τὸ ΒΔ. τῆς Ὠκεανίας περιλαμβάνει 5 ἀρχιπελάγη. Τούτων ἐπίσ. νῆσοι εἶνε ἡ *Μαρίλλη* ἡ μεγαλειτέρη τῶν Φιλιππίνων, ἀνηκουσῶν εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς, ἔχουσιν ὁμῶν. πρωτ. μὲ 160 χιλ. κατ. καὶ ἡ *Μιρδάραος*.

Σουμάτρα, ἀπέναντι τῆς Μελάκας ἔχουσα πόλιν *Ἀχέμιν*, ἀνήκουσεν εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς.

Ταῦα, πόλις *Βαταβία*, ἔδρα τῶν Ὀλλανδικῶν κτήσεων.

Βόρνεος, μὲ ὁμῶν. ἐμπορικώτατην πόλιν, νῆσος εὐφορωτάτη ἀλλὰ καὶ νοσώδης κατοικουμένη ὑπὸ ἀγρίων λαῶν ἐν αὐτῇ ζῆ καὶ ὁ πίθηκος Οὐραγγουτάγγης.

Μολούκαι, ἀνήκουσι εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Μαλαισίας :

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαλαισίας εἶνε 30 1/2 ἑκατ. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε ὄρεινόν καὶ ἡφαιστειώδες, ἀλλὰ λίαν εὐφορον, παράγον ἀρώματα ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ ἀδαμάντων.

Μελανησία.

Ἐρ. Ποίαις νήσους περιλαμβάνει ἡ Μελανησία :

Ἄπ. Ἡ Μελανησία περιλαμβάνει τὴν *Νέα Γουινέα*, τὴν *Τασμανίαν*, πολλὰς ἄλλας νήσους, καὶ τὴν Αὐστραλίαν ἢ νέαν Ὀλλανδίαν. Αὕτη εἶνε ὄχι πολὺ εὐφορος καὶ κατοικεῖται ὑπὸ νιγριτῶν τῆς Ὠκεανίας, ἀλίλων ὄντων· ἐξάγει δὲ μοσχοκάρυκ, σιδηρό-ζυλικ, ἔβενον καὶ τρέφει πολλὰ πτηνὰ τὰ ὀνομαζόμενα παραδείσια.

Ἐρ. Πόσοι εἶναι οἱ κάτοικοι τῆς Μελανησίας :

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε 3 1/10 ἑκατ. νιγρίται τῆς Ὠκεανίας τὸ πλεστον πολεμικοί, θηριώδεις καὶ ἀνθρωποφάγοι. Τούτων 2100000 κατοικοῦσι τὴν Αὐστραλίαν ὑποκειμένην εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς.

Μικρονησία καὶ Πολυνησία.

Ἐρ. Ἀπὸ πόσα ἀρχιπελάγη συνίσταται ἡ Μικρονησία :

Ἄπ. Ἀπὸ ἐξ ἀρχιπελάγη, τῶν ὁποίων ἐπίσημ. νῆσοι εἶνε *Γουάμα* εἰς τὰς *Μαριάνας* καὶ *Βαβελθονάπη* εἰς τὰς *Πάλους*.

Ἐρ. Ἡ δὲ Πολυνησία πῶς διαιρεῖται καὶ ποῖα ἀρχιπελάγη περιλαμβάνει :

Ἄπ. Εἰς *Βόρειον* καὶ *Νότιον* Πολυνησίαν. Καὶ ἡ μὲν Βόρειος Πολυνησία περιλαμβάνει τὰς *Σανδβίγια*, κατοικουμένας ὑπὸ λαοῦ πολιτισμένου καὶ ἐμπορικοῦ, ἡ δὲ Νότιος συνίσταται ἀπὸ ἐξ ἀρχιπελάγη.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν κατοίκ. τοῦ κλίματος καὶ τοῦ ἔδαφ. αὐτῶν :

Ἄπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῶν εἶνε περὶ τὰς 400 χιλ. τῆς κίτρινης, φιλης, ἀλλὰ καὶ τινεσ χαλκίχρους, ἔχοντες διαφόρους γλώσσας, ἔθιμα καὶ θρησκείας. Αἱ νῆσοι αὗται εἶνε ὕγεια καὶ εὐφροσύνη, παράγουσι ἀριόθενδρα, κοκκοφοίνικας, πορτοκάλια κλπ. εἰς δὲ τὴν Νότιον Πολυνησίαν εἰσάδει καθ' ἑκάστην μετὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς.